

Bijlage 1

Ecoscan bestemmingsplan Buitengebied Ankeveen

ECOSCAN BESTEMMINGSPLAN

BUITENGEBIED ANKEVEEN

Gemeente Wijdmeren

ROYAL HASKONING

HASKONING NEDERLAND B.V.
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Entrada 301
Postbus 94241
1090 GE Amsterdam
+31 (0)20 569 77 00 Telefoon
(020) 569 77 66 Fax
info@amsterdam.royalhaskoning.com E-mail
www.royalhaskoning.com Internet
Arnhem 09122561 KvK

Documenttitel Ecoscan bestemmingsplan Buitengebied Ankeveen

Verkorte documenttitel Ecoscan bestemmingsplan

Status Concept rapport

Datum 9 maart 2007

Projectnaam

Projectnummer 9S4334A0

Opdrachtgever Gemeente Wijdmeren

Referentie 9S4334/R2/902562/Amst

Auteur(s) Francine van der Loop

Collegiale toets Arthur Hoffman

Datum/paraaf

Vrijgegeven door Aaron vermeulen

Datum/paraaf

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1 INLEIDING	1
1.1 Aanleiding en doelstelling	1
1.2 Leeswijzer	1
2 WETTELIJK KADER	2
2.1 Soortbescherming: Flora- en Faunawet 2002	2
2.1.1 Beschermde en streng beschermde soorten	2
2.1.2 Ontheffingsverlening	3
2.2 Gebiedsbescherming: Natuurbeschermingswet 1998	5
2.2.1 Algemeen	5
2.2.2 Toetsingskader Vogelrichtlijn	6
2.2.3 Toetsingskader Habitatrichtlijn	9
2.2.4 Conclusie noodzakelijk onderzoek	10
2.3 Provinciale Begrenzing	11
2.4 Wettelijke procedure	12
3 WERKWIJZE	14
3.1 Algemeen	14
3.2 Inventarisatie beschermde soorten	14
3.2.1 Planten	14
3.2.2 Zoogdieren	14
3.2.3 Amfibieën, reptielen en vissen	15
3.2.4 Vogels	15
3.2.5 Ongewervelden	15
3.2.6 Conclusies volledigheid gegevens	16
4 BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED	17
5 BESCHERMDE SOORTEN: FLORA EN FAUNAWET	18
5.1 Planten	18
5.2 Vleermuizen	20
5.3 Overige zoogdieren	23
5.4 Amfibieën, reptielen en vissen	24
5.5 Vogels	26
5.6 Ongewervelden	26
6 BESCHERMDE GEBIEDEN	28
6.1 Vogelrichtlijngebied	28
6.1.1 Voorkomen van soorten in Vogelrichtlijngebied	28
6.1.2 Broedvogels vogelrichtlijngebied	28
6.2 Wintervogels	30
6.3 Habitatrichtlijngebied	31
6.3.1 Habitatrichtlijnsoorten	32
6.3.2 Habitattypen	32

7	EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN	34
7.1	Uitbreiding bedrijventerrein De Slenk	35
7.1.1	Beschrijving plangebied	35
7.1.2	Voorgenomen ontwikkeling	35
7.1.3	Voorkomen van soorten	37
7.1.4	Effecten en mitigerende maatregelen	38
7.1.5	Conclusie	39
7.2	Reconstructie N236	40
7.3	Bedrijventerrein De Boomgaard	40
7.4	Verbindingsweg	40
8	EFFECTEN OP BESCHERMDE GEBIEDEN	42
8.1	Uitbreiding bedrijventerrein De Slenk	42
8.2	Reconstructie N236	42
8.3	Bedrijventerrein De Boomgaard	42
8.4	Verbindingsweg	43
9	CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	44
9.1	Conclusies	44
9.2	Aanbevelingen	44
10	BRONNEN	45

BIJLAGEN

- BIJLAGE 1. Kernopgave Natura 2000 van de Oostelijke Vechtplassen
 BIJLAGE 2. Verspreidingskaarten beschermde soorten
 BIJLAGE 3. Foto's van het plangebied

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doelstelling

De gemeente Wijdmeren is bezig met een (integrale) herziening van het bestemmingsplan, waaronder het gebied Ankeveense plassen en de Slenk. De herziening van het gehele bestemmingsplan is in principe conserverend van aard. Het plangebied, Ankeveense plassen en de Slenk ligt in het noordelijke deel van de gemeente Wijdmeren. Het plangebied bestaat uit de Ankeveense plassen, de Stichtse Ankeveense polder en het bedrijventerrein de Slenk. De gemeente Ankeveen valt niet binnen het plangebied.

Vanuit de natuurbeschermingswet en regelgeving, worden eisen gesteld aan ingrepen in het landschap. Eventuele effecten op beschermde dier- of plantensoorten en beschermde gebieden dienen onderzocht te worden, zo ook bij het maken van een bestemmingsplan. Indien een negatief effect t op beschermde soorten of gebieden optreedt, dient voor de uiteindelijke ingreep (de bouwfase) een ontheffing te worden aangevraagd bij het Ministerie van LNV. In het kader van een bestemmingsplan of een wijziging van een bestemmingsplan kan geen ontheffing worden verleend. Er moet in deze fase van de planvorming al wel rekening worden gehouden met eventuele effecten in de uitvoeringsfase. De uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan dient te worden aangetoond. Dat betekent dat er op voorhand geen redenen zijn dat kan worden aangenomen dat een ontheffing niet verleend kan worden.

Royal Haskoning is door de gemeente Wijdmeren gevraagd om de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan te onderzoeken. De resultaten zijn weergegeven in dit rapport.

Een groot deel van het plangebied maakt onderdeel uit van het EU-Vogel- en Habitatrichtlijngebied "Oostelijke Vechtplassen". Sinds de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet 1998 in oktober 2005 zijn deze Richtlijnen in het Nederlands recht opgenomen waarin deze Speciale Beschermingszones (SBZ's) genoemd worden. Als gevolg van de inwerkingtreding van deze wet zullen voor alle SBZ's Instandhoudingsdoelstellingen (IHD) en een Beheersplan worden opgesteld. Daarnaast komen in het gebied veel bijzondere natuurwaarden en via de Flora- en Faunawet beschermde planten- en diersoorten voor.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het juridische kader behandeld welke aanleiding vormt voor het onderzoek in dit rapport. Hoofdstuk 3 beschrijft de werkwijze zoals gehanteerd in dit onderzoek. Een beknopte algemene beschrijving van het gebied is gegeven in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 behandelt de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten in het plangebied. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de aanwezige en beschermde natuurwaarden van de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden.

De mogelijke effecten op de beschermde soorten en beschermde gebieden worden in hoofdstuk 7 en 8 beschreven. Er wordt binnen deze hoofdstukken apart ingegaan op de locaties waar het bestemmingsplan ruimte open laat voor veranderingen. Dit geldt met name rond het bedrijventerrein de Slenk. De conclusies worden in hoofdstuk 8 besproken.

2 WETTELIJK KADER

Het Nederlandse natuurbeleid kent enerzijds de bescherming van afzonderlijke soorten en anderzijds de bescherming van complete gebieden. Soorten worden binnen de Flora- en Faunawet beschermd. Door deze wet is onder andere de soortenbescherming van de Habitatrichtlijn geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. Gebiedbescherming geschiedt via Natuurbeschermingswet. In deze wet zijn de bepalingen over gebiedsbescherming uit de Habitatrichtlijn (art.6) opgenomen.

2.1 Soortbescherming: Flora- en Faunawet 2002

2.1.1 Beschermde en streng beschermde soorten

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en Faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen vernielen, verstoren, doden etc. De bescherming van Habitatrichtlijnsoorten (zoals alle vleermuissoorten en Rugstreeppad) is onderdeel van deze wet. De wet stelt dat beschermde soorten geen schade mogen ondervinden. Als dit onvermijdelijk is, is het nodig om vooraf te onderzoeken of er een vrijstelling geldt ten aanzien van de beschermde soort, of dat er een ontheffing voor moet worden aangevraagd.

Sinds februari 2005 is een wijziging van de Flora- en Faunawet van kracht die de wet vereenvoudigt. Voor sommige soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de aanleg van wegen, bedrijventerreinen en woonwijken, een vrijstellingsregeling. Dat betekent dat voor verstoring van algemene beschermde soorten geen ontheffing meer hoeft te worden aangevraagd. Voor meer bijzondere soorten moet dat nog wel.

Er bestaan drie categorieën waarin de beschermde soorten zijn verdeeld volgens een bepaalde beschermingsstatus. In de eerste categorie (tabel 1) worden de algemeen beschermde soorten genoemd, waarvoor een vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen van de Flora- en Faunawet. In de tweede categorie (tabel 2) staan overige soorten die een zwaardere bescherming kennen. De derde categorie (tabel 3) bevat de strengst beschermde soorten dieren en planten. Binnen deze categorie vallen de soorten van de Habitatrichtlijn. Wanneer ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden waarbij effecten op soorten uit tabel 2 en 3 optreden, is een ontheffing nodig.

Tabel 1: Verschillende categorieën van beschermde status voor soorten in de Flora- en Faunawet

Tabel	Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
1	Algemeen beschermde soorten	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
2	Overig beschermde soorten	"Lichte" toets	Vrijstelling
3	Streng beschermde soorten	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets*
	Alle vogels tijdens het broedseizoen en vaste nesten het hele jaar	"Uitgebreide" toets	

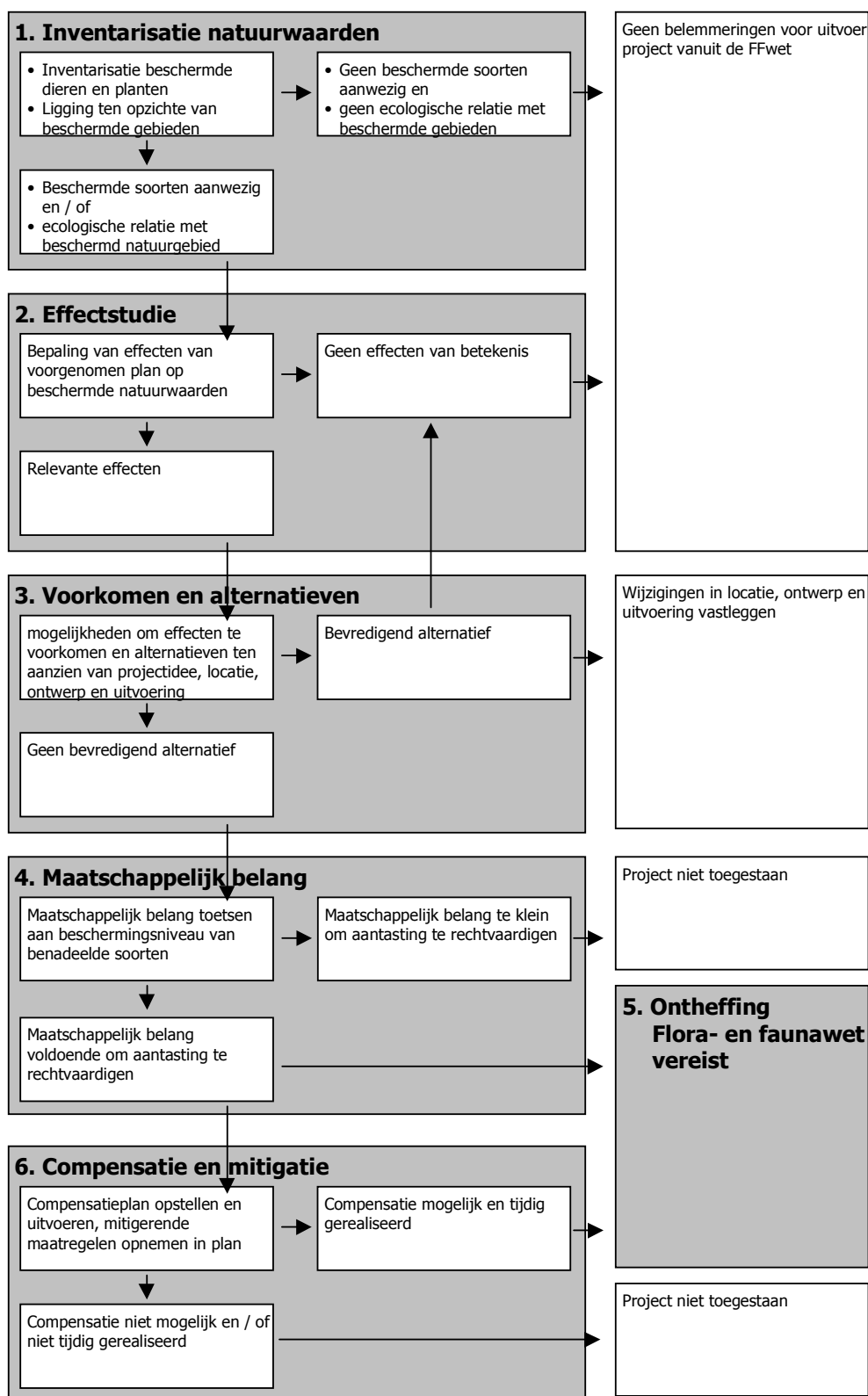
Alle vogels in Nederland genieten een streng beschermde status. Werkzaamheden waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord zijn verboden. Vooral in het broedseizoen kan er verstoring of beschadiging optreden aan nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen. Vaste nestplaatsen, van bijvoorbeeld Groene specht of Kerkuil, zijn ook buiten het broedseizoen beschermd.

Naast de specifieke soortbescherming erkent de wet de intrinsieke waarde van alle in het wild levende flora en fauna. Hiervoor is de zorgplicht in de wet opgenomen. Iedereen moet volgens deze zorgplicht voldoende zorg in acht nemen voor alle – dus niet alleen beschermde – planten en dieren en hun leefomgeving. Dat betekent dat waar (redelijkerwijs) mogelijk plannen en de uitvoering daarvan moeten worden afgestemd op een minimale verstoring van flora en fauna.

2.1.2 Ontheffingsverlening

Het ministerie van LNV kan ontheffing verlenen van één of meer verbodsbepalingen van de Flora- en Faunawet (artikel 75, lid 4). Voor deze afweging is de beschermde status van een soort van belang. Ten aanzien van overige soorten (Tabel 2) kan ontheffing worden verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Voor de strengst beschermde soorten moet daarnaast worden bekeken of er voor de ingreep geen andere bevredigende oplossing bestaat en er dwingende redenen van groot openbaar belang gemoeid zijn met de ingreep.

In het stroomdiagram van figuur 2.1 staan de stappen weergegeven die moeten leiden tot een goede afweging voor de ingreep. In de eerste stap vindt een inventarisatie plaats van de aanwezige natuurwaarden. Hierna worden in stap 2 de effecten van de ingreep op deze natuurwaarden onderzocht. Vervolgens wordt in stap 3 en 4 de alternatieven en het maatschappelijke belang van de ingreep bekeken. In stap 5 volgt een eventuele ontheffing via de Flora- en Faunawet. Het is mogelijk dat mitigatie (verzachting) en compensatie nodig zijn (stap 6).

Figuur 1. Procedure ontheffing Flora- en Faunawet

2.2 Gebiedsbescherming: Natuurbeschermingswet 1998

2.2.1 Algemeen

Op 1 oktober 2005 is de nieuwe Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Deze wet is een wijziging op de eerdere Natuurbeschermingswet 1998 waardoor ook internationale verplichtingen uit Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en diverse verdragen (bijvoorbeeld het Verdrag van Ramsar betreffende de bescherming van wetlands) in de nationale regelgeving zijn verankerd.

Het merendeel van de beschermde gebieden bestaat uit gebieden die zijn aangewezen of aangemeld voor de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, de “Natura 2000-gebieden”. Voor elk Natura 2000-gebied is een aanwijzingsbesluit opgesteld waarin is opgenomen voor welke soorten en/ of habitattypen het betreffende gebied van belang is. Aan de hand van deze aanwijzingsbesluiten worden instandhoudingsdoelstellingen (IHD) gedefinieerd. Deze beschrijven per soort en/ of habitatype wat de doelen zijn om de natuurwaarden in een “gunstige staat van instandhouding” te brengen en/ of te behouden. In een beheerplan moet vervolgens aangegeven worden hoe deze doelen in ruimte en tijd gerealiseerd worden en wat de beoogde resultaten in samenhang met het bestaande gebruik zijn.

De instandhoudingsdoelstellingen worden momenteel uitgewerkt door het Ministerie van LNV. Sommige ontwerpbesluiten zijn reeds beschikbaar via de LNV website. Deze besluiten zijn echter nog niet goedgekeurd. Voorlopig moet zowel met de oude doelendocumenten als met de nieuwe ontwerpbesluiten rekening worden gehouden. De verschillen zijn echter niet groot en worden later in dit hoofdstuk besproken. De beheerplannen zullen pas worden opgesteld wanneer de IHD zijn goedgekeurd.

Van nieuwe activiteiten in de vorm van projecten en/ of plannen die in of rondom een Natura 2000-gebied plaatsvinden, moet getoetst worden of deze mogelijk negatieve effecten hebben op de soorten en/ of habitattypen en daarmee ingaan tegen de IHD. Een dergelijke habitattoets is onder te verdelen in een aantal stappen. Op de volgende pagina zijn deze stappen schematisch weergegeven.

Oriëntatiefase of voortoets

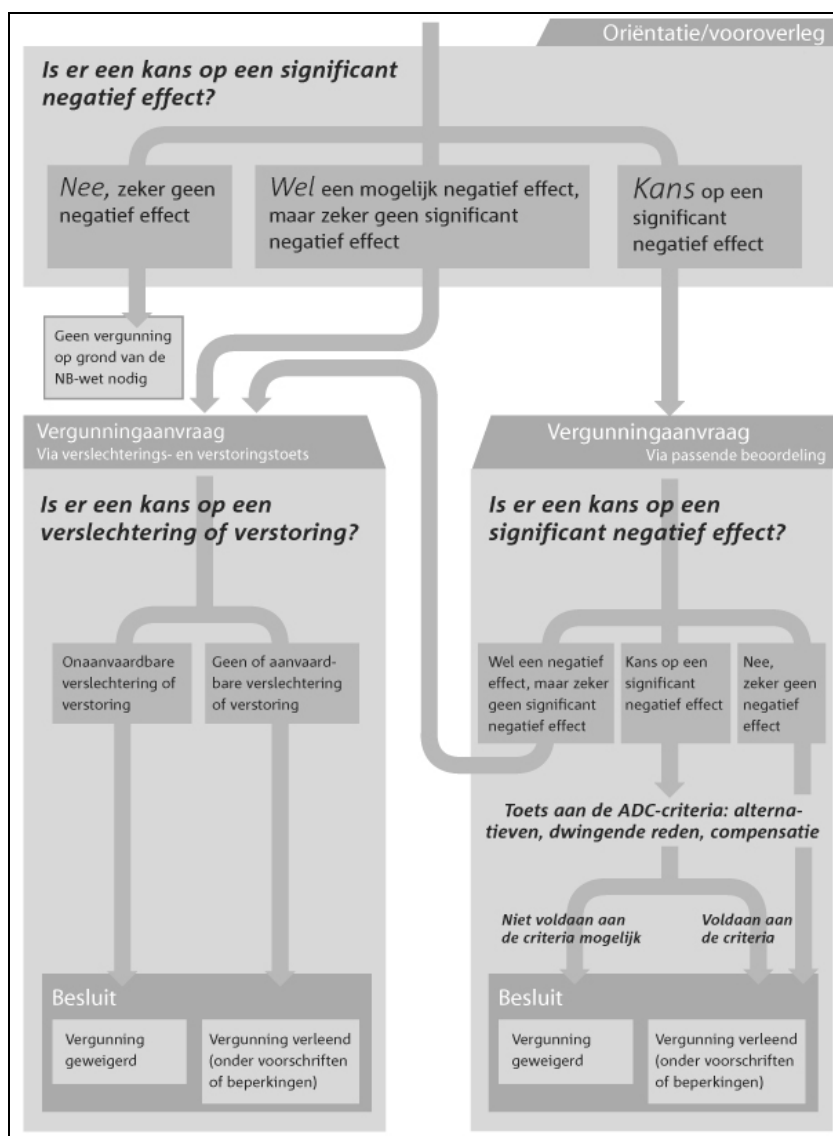
De eerste stap in de habitattoets betreft de vraag of de voorgenomen activiteit mogelijk negatieve effecten heeft voor de beschermde natuurwaarden. Indien negatieve effecten zijn uit te sluiten, is de habitattoets voltooid en kan het project of plan worden voortgezet. Wanneer negatieve effecten niet zijn uit te sluiten, is voor de voortgang van het project een vergunning noodzakelijk. Bij de vergunningaanvraag moet nagegaan worden of de effecten al dan niet van significant negatieve betekenis zijn voor de gunstige staat van instandhouding van de populatie.

Verslechterings- en verstoringstoets

Indien significante effecten zijn uit te sluiten voldoet een verslechterings- of verstoringstoets. Hierbij wordt nagegaan of de verwachte verslechtering of verstoring gezien de instandhoudingsdoelstellingen aanvaardbaar zijn. Veelal hebben aanvaardbare niet significante effecten betrekking op tijdelijke en/ of kleinschalige ingrepen en wordt (onder bepaalde voorwaarden) een vergunning verleend.

Passende beoordeling

Permanente en grootschalige ingrepen hebben mogelijk wel een significant negatief effect. Een vergunning wordt dan alleen verleend indien voldaan wordt aan drie criteria: er is geen volwaardig alternatief (bijvoorbeeld in de vorm van uitvoering of locatie), het plan of project kent een dwingende reden van groot openbaar belang (bijvoorbeeld veiligheid) en de negatieve effecten worden vooraf gecompenseerd (bijvoorbeeld door realisatie van geschikt leefgebied elders).

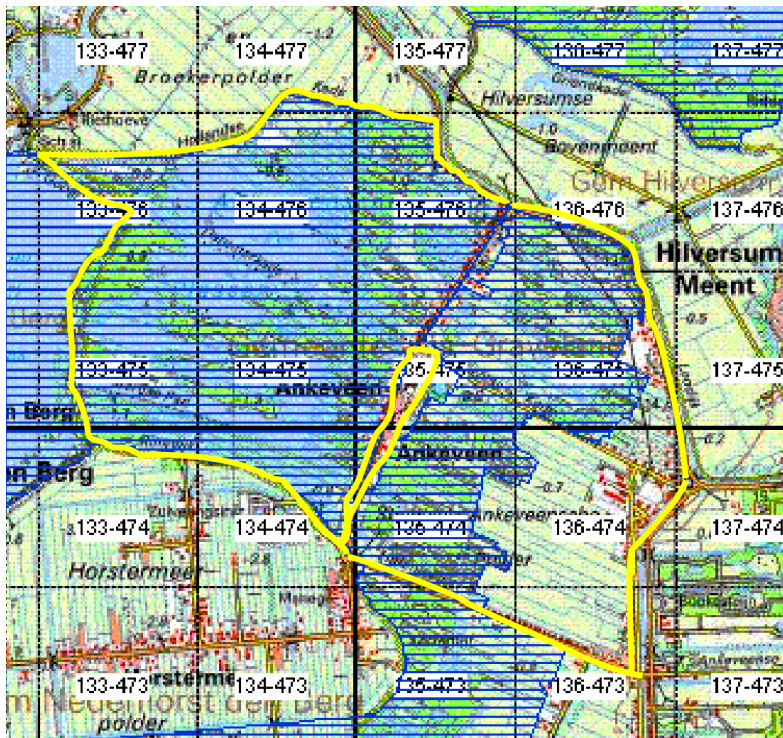

Figuur 2. Schematisering habitattoets (uit: Ministerie van LNV, 2005)

2.2.2 Toetsingskader Vogelrichtlijn

Het gebied “De Oostelijke Vechtplassen” is bij besluit van de Staatssecretaris van LNV van 24 maart 2000 aangewezen als speciale beschermingszone (SBZ) in het kader van de Europese Vogelrichtlijn. Later in februari 2004 is de begrenzing van het gebied aangepast.

In Figuur 3 is te zien dat het grootste gedeelte van het plangebied, binnen het vogelrichtlijngebied, Oostelijke Vechtplassen, valt. Alleen het oostelijke deel van de Stichtse Ankeveense polder en het industrieterrein de Slenk vallen erbuiten. Voor Vogelrichtlijngebieden dient het toetsingskader uit de Natuurbeschermingswet zoals beschreven in de voorgaande paragrafen door lopen te worden.

Figuur 3. Begrenzing vogelrichtlijngebied (gearceerde deel) en begrenzing plangebied (zwartomlijnde gebied). (Bron [www. Natuurloket.nl](http://www.Natuurloket.nl))

Het gebied de Oostelijke Vechtplassen is aangewezen als SBZ onder de Vogelrichtlijn vanwege de aanwezigheid van open water, moerassen met verlandingsstadia en vochtige graslanden, die als geheel het leefgebied vormen van een aantal in artikel 4 van de Richtlijn bedoelde vogelsoorten. De begrenzing van de SBZ is zo gekozen dat een in landschappelijk en vogelkundig opzicht samenhangend geheel ontstaat dat voorziet in de beschermingsbehoefte met betrekking tot het voortbestaan en/of voortplanten van bedoelde vogelsoorten.

Het toetsingskader voor de Vogelrichtlijn vormt de aanwijzing van SBZ Oostelijke Vechtplassen als één van de belangrijkste broedgebieden voor de volgende kwalificerende soorten waarvoor effecten onderzocht dienen te worden: Woudaapje, Purperreiger, Zwarte stern en de IJsvogel (Tabel 3). Daarnaast is het gebied aangewezen voor broedvogels en overwinterende en trekkende vogels waarvan het gebied van belang is.

Tabel 2. Soorten van Bijlage I van de Vogelrichtlijn waarvoor het gebied is aangewezen en tot “één van de vijf belangrijkste” in Nederland behoort

Soort	Art. 4	Brv (a)	Aantal NL (b)	% in 5e (c)	% in sbz (d)	Tel periode
Woudaapje	1	Ja	10	2	50	1993-1997
Purperreiger	1	Ja	290	9	9	1993-1997
Zwarte stern	1	Ja	1100	6.1	7.5	1993-1997
IJsvogel	1	Ja	190	1	1	1993-1997

(a) De kwalificatie betreft in het gebied broedende vogels (indien ingevuld met "ja")

(b) Omvang van de Nederlandse broedpopulatie (in paren)

(c) Aantal in het op vier na belangrijkste gebied (5e gebied) uitgedrukt als percentage van de landelijke broedpopulatie

(d) Aantal in het onderhavige SBZ uitgedrukt als percentage van de landelijke broedpopulatie

Het is nog onduidelijk hoe de toetsing van dit gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet precies plaats zal moeten vinden. Het grootste verschil tussen het nieuwe en het oude document is dat de beschermingsstatus van de kwalificerende soorten en de relevante soorten gelijk getrokken is. Bovendien zijn een aantal relevante soorten in het nieuwe document weg gelaten. De Vogelrichtlijnsoorten van beide documenten zijn opgenomen in Tabel 3.

In het nieuwe gebiedendocument zijn de doelen per soort nader uitgewerkt. Hierbij is ondermeer de staat van instandhouding, de trends van de populaties en het relatieve belang van Nederland voor deze soorten van belang.

Tabel 3. Soorten waarvoor de Oostelijke Vechtplassen begrensd zijn. (*soorten die in het nieuwe gebiedendocument niet als Vogelrichtlijnsoorten opgenomen zijn, maar wel in het oude doelendocument stonden)

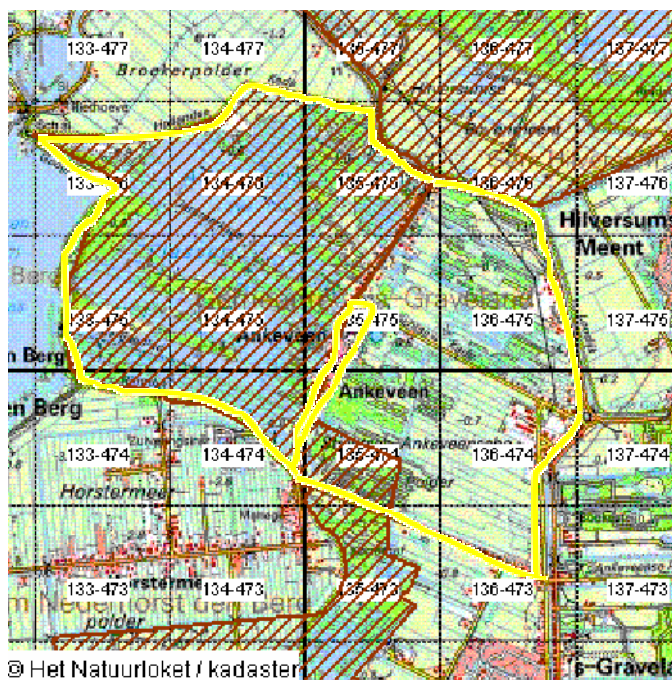
Kwalificerende soorten	Overige Vogelrichtlijnsoorten	Overige Vogelrichtlijnsoorten
Purperreiger, Woudaapje, Zwarte stern, IJsvogel	Roerdomp, Porseleinhoen, Snor, Rietzanger, Grote karekiet, Bruine kiekendief*, Kwartelkoning*, Visdief*, Blauwborst*	Kolgans, Grauwe gans, Krakeend, Smient, Slobeend, Tafeleend, Nonnetje, Wulp

Wetland

Het gebied is ook aangewezen als wetland in het kader van de Wetland-conferentie. Uitvoering van het Wetland-verdrag is vooral een morele verplichting. De bepalingen zijn minder dwingend en bindend dan die van de Vogelrichtlijn. Aan de bepalingen van de Wetland-Conventie wordt geen verdere aandacht besteed, aangezien de Natuurbeschermingswet een strenger toetsingskader betreft.

2.2.3 Toetsingskader Habitatrichtlijn

In Figuur 4 is te zien dat ongeveer de helft van het plangebied, binnen het Habitatrichtlijngebied, Oostelijke Vechtplassen, valt. De Ankeveense plassen en een klein deel van de Stichtse Ankeveense polder behoren beide tot Habitatrichtlijngebied. Het oostelijke deel van het plangebied valt buiten de grenzen van het Habitatrichtlijngebied.

Figuur 4. Begrenzing vogelrichtlijngebied (gearceerde deel) en begrenzing plangebied (zwartomlijnde gebied). (Bron: www.Natuurloket.nl)

De Oostelijke Vechtplassen zijn aangewezen als ‘Speciale Beschermingszone’ op grond van de Habitatrichtlijn (gebiedsnummer 114) en de Natuurbeschermingswet van 1998.

In het gebied zijn de hoofd- habitattypen “Laagveenplassen” en “Laagveenmoerassen” aanwezig. De kernopgaven van deze habitattypen zijn:

- een evenwichtig systeem
- en compleetheid in ruimte en tijd
- Overig jarig riet
- Vochtige graslanden.

De toelichting bij deze kernopgaven is weergegeven in bijlage 1.

De Oostelijke Vechtplassen zijn op grond van de onderstaande soorten en habitats (zie Tabel 4) opgenomen. De effecten dienen dan ook op deze soorten en habitats te worden getoetst. In het nieuwe doelendocument is geen onderscheid gemaakt tussen kwalificerende soorten en habitats en overige aanmeldingen.

Tabel 4. Soorten en habitattypen waarvoor de Oostelijke Vechtplassen zijn aangewezen als Habitatrichtlijngebied.

Kwalificerende soorten en habitats		Overige aanmeldingen	
Habitattypen		Habitatype:	
3150	Van nature eutrofe meren met vegetatie van het Verbond van grote fonteinkruiden of het Kikkerbeet-verbond (<i>Magnopotamion</i> of <i>Hydrocharition</i>)	3140	Kalkhoudende oligotrofe wateren met benthische vegetaties met Kranswieren (<i>Chara</i> spp.)
7140	Overgangs- en trilveen: Knopbies-verbond (<i>Caricion davallianae</i>)	4010	Noord-Atlantische vochtige heide met Dophei (<i>Erica tetralix</i>)
91D0	Veenbossen: Berkenbos met veenmos		
		6410	Grasland met Molina op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem (<i>Eu-Molinion</i>)
		71210	Kalkhoudende moerassen met Cladium mariscus en soorten van het <i>Caricion davallianae</i> .
Soort:		Soort:	
1042	Gevlekte witsnuitlibel	1134	Bittervoorn
1082	Gestreepte waterroofkever	1149	Kleine modderkruiper
		1163	Rivierdonderpad
		1166	Kamsalamander (in het nieuwe document voorgesteld voor verwijdering)
		1318	Meervleermuis
		1340	Noordse woelmuis
		1903	Groenknolorchis
		101X	Platte schijfhoren (in het nieuwe document voorgesteld als aanvulling)

Externe werking

Bij de toetsing aan de bovengenoemde criteria dient ook expliciet rekening te worden gehouden met de eventuele invloed die de plannen op de natuurlijke waarden in de directe omgeving van de SBZ kunnen hebben: de zogenaamde 'externe werking' op de SBZ. Hierbij is niet alleen de afstand van het plangebied tot de beschermingszones van belang, maar ook de aard van de ingreep ofwel de reikwijdte van het effect ervan.

2.2.4 Conclusie noodzakelijk onderzoek

Het plangebied maakt onderdeel uit van zowel het Vogelrichtlijngebied als het Habitatrichtlijngebied. Het kan dan ook niet worden uitgesloten dat de herziening van het bestemmingsplan Plassengebied een negatief effect op het Vogel- en Habitatrichtlijngebied heeft. Er dient te worden nagegaan of de effecten al dan niet van significant negatieve betekenis zijn voor de gunstige staat van instandhouding van de populatie.

Indien significante effecten zijn uit te sluiten, moet worden nagegaan of de verwachte verslechtering of verstoring gezien de instandhoudingsdoelstellingen aanvaardbaar zijn (verslechteringstoets). Veelal hebben aanvaardbare niet significante effecten betrekking op tijdelijke en/ of kleinschalige ingrepen en wordt (onder bepaalde voorwaarden) een vergunning verleend. Permanente en grootschalige ingrepen hebben mogelijk wel een

significant negatief effect. Hiervoor wordt een passende beoordeling gedaan. Een vergunning wordt dan alleen verleend indien voldaan wordt aan drie criteria: er is geen volwaardig alternatief (bijvoorbeeld in de vorm van uitvoering of locatie), het plan of project kent een dwingende reden van groot openbaar belang (bijvoorbeeld veiligheid) en de negatieve effecten worden vooraf gecompenseerd (bijvoorbeeld door realisatie van geschikt leefgebied elders).

2.3 Provinciale Begrenzing

Naast de door het rijk aangewezen vogel- en Habitatrichtlijngebieden maakt het plangebied deel uit van de PEHS, de provinciale ecologische hoofdstructuur. Met uitzondering van de twee bedrijventerreinen en de woonkernen, zijn alle overige delen van het plangebied reeds verworven als natuurgebied of begrensd als aankoopwaardige natuur, natuurgebied of agrarisch natuurgebied. Daarnaast zal er in het noorden van het plangebied een ecologische verbindingszone tussen het Naardermeer en de Ankeveense plassen gerealiseerd worden.

2.4 Wettelijke procedure

Nieuwe plannen of projecten in en in de nabijheid van SBZ's dienen conform de richtlijnbeoordelingen getoetst te worden middels een passende beoordeling van de mogelijke significante gevolgen die kunnen worden veroorzaakt door een plan of project.

Vogel- en Habitatrichtlijn

In de Habitatrichtlijn is een expliciet toetsingskader opgenomen die kan worden uitgesplitst in een aantal vragen:

1. Zal het project of plan significante effecten hebben op de beschermde natuurwaarden op basis waarvan het gebied als SBZ is aangewezen?
 NEE ⇒ project of plan is niet in strijd met de eisen van de Europese Habitatrichtlijn;
 JA ⇒ vraag 2

2. Zijn er reeds omstandigheden in of nabij het plan- of projectgebied aanwezig die deze significante effecten kunnen wegnemen of verzachten, zodat de te beschermen natuurwaarden niet negatief beïnvloed worden?
 JA ⇒ project of plan is niet in strijd met de eisen van de Europese Habitatrichtlijn;¹
 NEE ⇒ vraag 3

3. Bij afwezigheid van verzachtende omstandigheden: zijn er alternatieven aanwezig (qua projectlocatie- of uitvoering) waarmee de significante effecten niet of in mindere mate zullen optreden?
 JA ⇒ project of plan is in strijd met de eisen van de Europese Habitatrichtlijn, tenzij projectopzet wordt aangepast;
 NEE ⇒ vraag 4

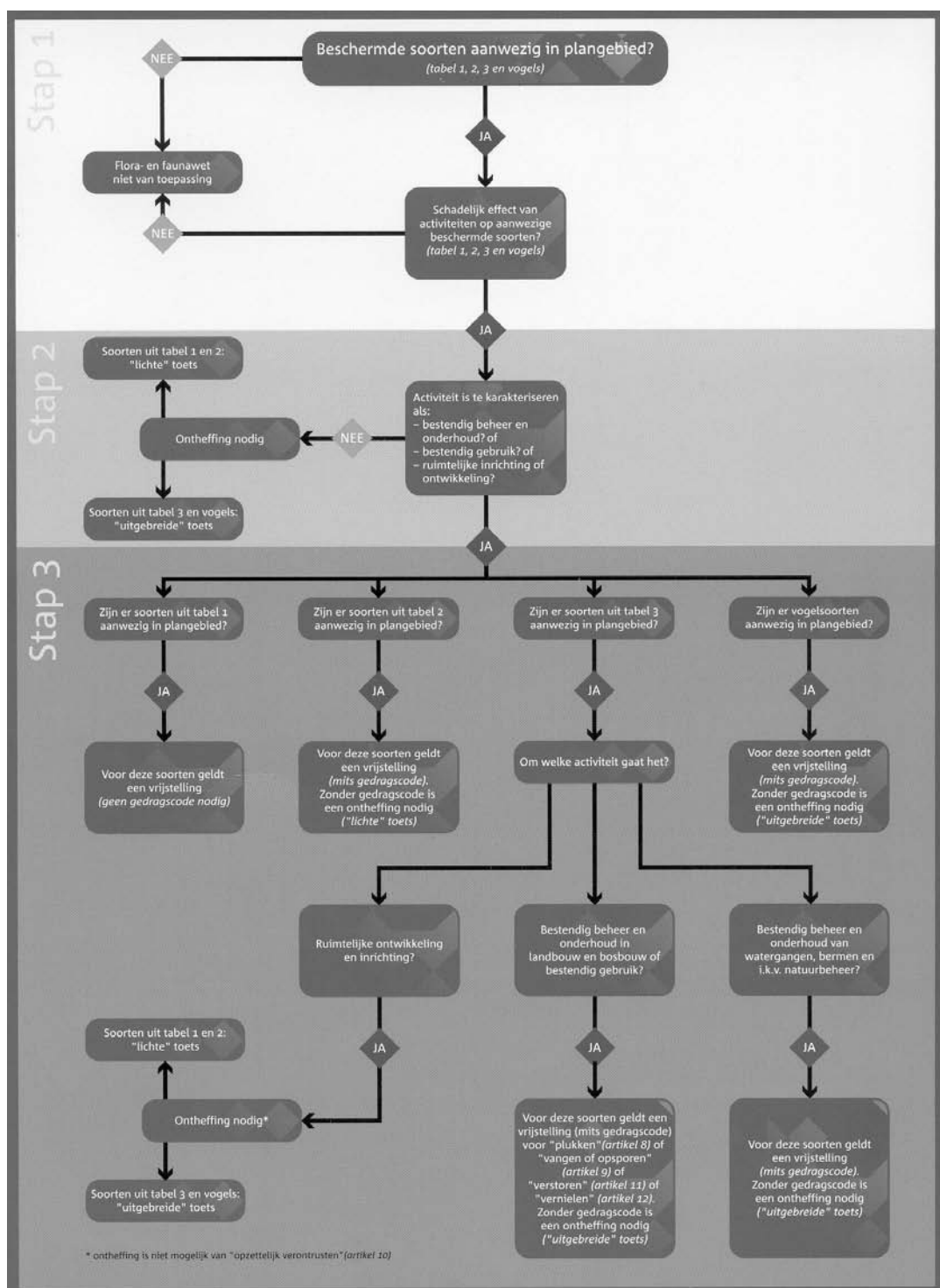
4. Bij afwezigheid van alternatieven: zijn er, ter rechtvaardiging van de te verwachten significante effecten op de te beschermen natuurwaarden dwingende redenen van groot openbaar belang met het project gemoeid?
 JA ⇒ vraag 5
 NEE ⇒ project of plan is in strijd met de eisen van de Europese Habitatrichtlijn

5. Bij aanwezigheid van een groot openbaar belang: op welke wijze zal de negatieve beïnvloeding gecompenseerd worden?

Flora- en Faunawet

Het onderstaande schema geeft de procedure rond het verkrijgen van een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en Faunawet weer. Zie ook paragraaf 2.1.

¹ Vanwege de strenge bescherming van deze groep van soorten zal niet snel tot deze conclusie gekomen worden.

Figuur 5. : schema verkrijgen vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en Faunawet (LNV: brochure Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten!)

3 WERKWIJZE

3.1 Algemeen

De inventarisatie van beschermde flora en fauna is gedaan met behulp van verspreidingsgegevens, welke zijn verzameld door verschillende particuliere organisaties en uitgegeven door het natuurloket. Deze gegevens zijn aangeleverd door de Gemeente Wijdmeren. De verspreidingsgegevens zijn aangevuld met informatie uit verspreidingsatlassen en andere literatuurgegevens. In dit onderzoek is alleen aandacht besteed aan de overig en streng beschermde soorten omdat het voor deze soorten noodzakelijk is om een ontheffing aan te vragen.

Daarna is nagegaan welke veranderingen er mogelijk gemaakt worden in het nieuwe bestemmingsplan en of deze veranderingen negatieve effect op beschermde soorten en beschermde gebieden kunnen hebben

Op 31 januari 2007 heeft er een velbezoek plaatsgevonden en is met Natuurmonumenten gesproken. Deze organisatie heeft het grootste deel van het gebied in beheer. Aangezien het gebied een groot oppervlak bestrijkt is er op deze dag vooral aandacht besteed aan de locaties waar in het bestemmingsplan ruimte is voor veranderingen en er dus mogelijk effecten kunnen optreden.

3.2 Inventarisatie beschermde soorten

3.2.1 Planten

Gegevens over de verspreiding zijn gehaald uit bestaande literatuur (Melman et al., 2005) en aangevuld met informatie van natuurmonumenten. Plantengegevens ontbraken bij de gegevens van natuurloket. Er is voor gekozen om geen aanvullende informatie op te vragen bij bijvoorbeeld de Provincie. In het kader van dit conserverende bestemmingsplan kan worden volstaan met globale verspreidingsgegevens van plantensoorten. Detailinformatie is alleen nodig van de locaties waar een eventuele verandering mogelijk gemaakt wordt. Aanvullende gegevens over deze locaties zijn met behulp van het veldbezoek en een toelichting van Natuurmonumenten verkregen.

3.2.2 Zoogdieren

Zoogdiergegevens zijn geleverd door de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ) en zijn afkomstig uit de databanken van de VZZ zelf, de Noord-Hollandse Zoogdierstudiegroep, Vereniging Natuurmonumenten en de Provincie Noord-Holland. Het plangebied is tussen 1990 en 2004 goed tot vrij goed onderzocht. Er zijn echter niet over al vlakdekkende inventarisaties uitgevoerd. Indien aangegeven is dat een soort niet aangetroffen is in een bepaald kilometerhok is het toch niet uit te sluiten dat de soort er voor komt. Wanneer een specifieke ingreep gepland staat, dient men daarom in het kader van de ontheffing van de Flora- en Faunawet altijd een veldinventarisatie uit te laten voeren. Dit is echter in het kader van dit conserverende bestemmingsplan niet noodzakelijk.

3.2.3 Amfibieën, reptielen en vissen

Inventarisatiegegevens van amfibieën, reptielen en vissen zijn afkomstig van Stichting RAVON. Sommige kilometerhokken zijn zeer goed onderzocht, andere slechts matig.

Ravon beschikt niet over gegevens van vissen in het plangebied. In 1990 is door de vereniging sportvisserij Nederland onderzoek gedaan in dit gebied. De informatie is achterhaald, maar geeft samen de verspreidingsatlas van Nederlandse zoetwatervissen wel enige indicatie over het voorkomen van beschermde vissen in het plangebied.

3.2.4 Vogels

Gegevens over de verspreiding van vogels zijn afkomstig van SOVON. Het gebied is in 1998-2000 onderzocht op het voorkomen van broedvogels in het kader van het Atlasproject voor Broedvogels. Enkele kilometerhokken zijn daarbij op alle soorten onderzocht. In het kader van het LSB-project, waarbij bijzondere en zeldzame soorten worden geïnventariseerd, zijn uit meer kilometerhokken gegevens bekend. In delen van diverse kilometerhokken in het plangebied is in 1997 is een selectie van schaarsere soorten geïnventariseerd in het kader van het BMP (Bijzondere Soorten Project). Tevens zijn in de periode 1997-2003 weidevogels geteld in het kader van het BMP Weidevogel-project.

Naast broedvogels zijn ook tellingen van wintervogels uitgevoerd. Tussen 1996 en 2002 zijn in delen van de plassen en het omliggende land watervogeltellingen, ganzen- & zwanentellingen en midwintertellingen verricht.

3.2.5 Ongewervelden

Gegevens over de verspreiding van dagvlinders zijn verkregen bij De Vlinderstichting. De Ankeveense plassen zijn tussen 1993 en 2004 redelijk tot goed onderzocht.

Verspreidingsgegevens van andere ongewervelden zijn verkregen van de Stichting EIS. Het plassengebied is tussen 1997 en 2003, door deze stichting grotendeels goed onderzocht op het voorkomen van libellen. In het gebied is geen onderzoek gedaan naar het voorkomen van overige ongewervelde.

3.2.6 Conclusies volledigheid gegevens

In Tabel 5 is een overzicht gegeven van de gebruikte gegevens, voorzien van bron, volledigheid en actualiteit. Het merendeel van de gegevens blijkt redelijk tot zeer recent. Ook is de volledigheid over het algemeen redelijk tot goed. De overige ongewervelde (zoals kevers en slakken) blijken slecht geïnventariseerd te zijn. Sommige gegevens zijn niet actueel. Aangezien er in het plangebied al geruime tijd geen ingrijpende wijzigingen in het grondgebruik hebben plaatsgevonden, is het aannemelijk dat zich ook geen grote veranderingen hebben voorgedaan in het voorkomen van planten- en diersoorten. Hierdoor zijn ook relatief oude inventarisatiegegevens (5-15 jaar) nog relevant.

Tabel 5. Bron, volledigheid en actualiteit van de gegevens per soortengroep

Soortgroep	Bron	Volledigheid	Actualiteit
Planten	Literatuurgegevens aangevuld met toelichting van natuurmonumenten	Redelijk, zeer algemeen	2003
Dagvlinders	De Vlinderstichting	redelijk tot goed	1993 – 2004
Libellen	Stichting EIS	goed	1990 – 2003
Overige ongewervelde	Stichting EIS	slecht	1998 – 2001
Amfibieën en reptielen	Stichting RAVON	slecht - goed	1979 – 2002
Vissen	Stichting RAVON	slecht	1997 – 2001
	OVB	goed	1990
Vogels	SOVON	redelijk tot goed	1996 – 2003
	Landschap Noord-Holland (PNI)		2003
Zoogdieren	VZZ en anderen	redelijk tot goed	1990 – 2004

4 BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED

Het plangebied bestaat voor een groot deel uit het natuurgebied “Ankeveense plassen”, dat is gelegen ten westen en ten oosten van de woonkern Ankeveen. Ten oosten van Ankeveen liggen naast beschermd natuurgebied ook weilanden, twee bedrijventerreinen en overige functies.

Het natuurgebied is een laagveen bestaand uit plassen omzoomd met rietlanden, grasland en moerassen. De plassen zijn ontstaan door turfwinning, en de petgaten en legakkers zijn nog duidelijk herkenbaar. In de petgaten vormt zich opnieuw laagveen. Natuurmonumenten, de beherende instantie, is van plan om op sommige plaatsen de verlande petgaten opnieuw uit te graven zodat het proces van verlanding opnieuw kan beginnen.

Het gebied is belangrijk voor verschillende vogels, zowel wintergasten als broedvogels. Het gebied ten westen van Ankeveen bestaat voor een groot deel uit water, het natuurdoeltype is grote eenheden moeras. Het oostelijk deel is aangewezen als (moeras) bos, en er liggen enkele graslandvegetaties.

5 BESCHERMDE SOORTEN: FLORA EN FAUNAWET

5.1 Planten

Het plangebied is rijk aan planten van verschillende milieus zoals, helder water, moeras, moerasbos, rietlanden en graslanden. Er is door de ligging aan de voet van de hoger gelegen stuwwal van het gooi van nature kwel aanwezig. Hierdoor ontstaan bijzondere aan kwel gebonden vegetaties met soorten als Snavelzegge, Holpijp en Waterviolier (Melman et al., 2005).

Het westelijk deel (ten westen van Hollands end en Ankeveen) bestaat voor een groot deel uit voedselrijke heldere veenplassen. Hier groeien bijzondere waterplanten, zoals Groot nimfkruid, Blaasjeskruid, Drijvend fonteinkruid en verschillende Kranswieren. Deze soorten zijn in het overig deel van de Oostelijke Vechtplassen nauwelijks aanwezig.

Er zijn ook verlandingsvegetaties aanwezig met de typische soort Krabbescheer en in sommige delen van het plangebied groeit Galigaan. Ook kan men in het plangebied de algemeen beschermde Dotterbloem vinden.

In het oostelijk deel van het plangebied liggen graslanden, welke door landschap Noord-Holland aangeduid zijn als grasland met kritische soorten (PNI, 2005). In het plangebied gaat het veelal om dotterbloemgraslanden, matig voedselrijke graslanden welke vaak overgaan in bloemrijk rietland. Ook liggen er enkele kruidenrijke graslanden met soorten als veldzuring, pinksterbloem en scherpe boterbloem. Langs de sloten groeien soorten als gewone dotterbloem, Moerasspirea en Zomp vergeet-mij-nietje. De graslanden zijn voor een groot deel in beheer bij Natuurmonumenten.

In Tabel 6 staat een overzicht van de overig en streng beschermde soorten in het plangebied. Deze lijst is misschien niet helemaal volledig omdat er voor gekozen is om geen aanvullende informatie over planten op te vragen (zie paragraaf 3.2.1). Hieronder volgt een korte beschrijving van de soorten.

Tabel 6. Overig en streng beschermde vleermuizen in het plangebied.

Soort	Tabel FFW
Rietorchis	2
Ronde zonnedaauw	2
Waterdrieblad	2
Wilde gagel	2
Groenknolorchis	3

Rietorchis

Rietorchis is een plant van zonnige tot licht beschaduwde, vochtige bodem. Vaak komt de soort voor aan de rand van Veenmosrietland of oeverbegroeiingen. Enige verzuring, verdroging en verruiging kan de Rietorchis goed aan. In Nederland is deze orchidee plaatselijk vrij algemeen in het westen en midden van het land. In het Vechtplassengebied is deze soort dan ook niet zeldzaam.

Ronde Zonnedaauw

Ronde zonnedaauw groeit op zonnige, open plaatsen op natte, voedselarme, zure grond. Vaak tussen veenmos. De soort is te vinden in moerassige heide, hoogveen, veenmosrietland, langs veenplassen, blauwgrasland, duinvalleien, zandgroeven en op kale plekken langs slootkanten. De soort is in het oosten en midden van Nederland plaatselijk vrij algemeen. Ronde zonnedaauw is vrij zeldzaam in laagveengebieden, zoals de Oostelijke Vechtplassen.

Waterdrieblad

Waterdrieblad is een pionier van verlandingsvegetaties en kenmerkend voor zwak zure, matig voedselrijke, venige bodem. Verslechtering van de waterkwaliteit, veelal als gevolg van de inlaat van gebiedsvreemd water, maar ook natuurlijke successie leiden tot het verdwijnen van deze soort. Hoewel plaatselijk nog algemeen in de Hollands-Utrechtse en Fries-Overijsselse laagveengebieden, is Waterdrieblad in Nederland hierdoor zeldzaam.

Wilde gagel

Wilde gagel komt voor op matig vochtige tot zeer natte, zure, venige grond. Veelal betreffen het locaties die 's winters onder water staan en 's zomers droogvallen. Op Pleistocene gronden in het oosten van Nederland komt Gagel vrij algemeen voor. In West-Nederland is deze soort door ontginning en ontwatering sterk achteruitgegaan, maar Wilde gagel wordt in het Hollands-Utrechtse Veenweidegebied nog veel aangetroffen. Binnen het plangebied treft men de soort aan op eilanden en in verlandingsvegetaties aan de rand van de plassen.

Groenknolorchis

De soort is gebonden aan zonnige tot licht beschaduwde, onbemeste grond, die onder invloed staat van basisch (alkalisch) grondwater. Het meest wordt de plant aangetroffen in trilvenen en duinvalleien. Uit recent onderzoek blijkt dat groeiplaatsen altijd maar een korte periode geschikt zijn, zodat het van belang is dat er voortdurend nieuwe plekken ontstaan, waar de plant zich kan vestigen. De plant verdwijnt uit trilvenen door bosontwikkeling, na het staken van het maaibeheer of door verzuring als gevolg van voortschrijdende verlanding in moerassen (soortinformatie L.N.V.). Natuurmonumenten probeert, deze en andere soorten te behouden, door nieuwe trilvenen te creëren. Hiervoor worden verlande petgaten uitgegraven.

5.2 Vleermuizen

In Tabel 7 staan de in en rond het plangebied voorkomende vleermuissoorten. De verspreiding van de soorten zijn weergegeven in bijlage 2. Hieronder volgt per soort een korte toelichting.

Tabel 7 Overig en streng beschermde vleermuizen in het plangebied.

Soort	Tabel FFW	Deelgebied	Functie
Baardvleermuis	3	Nabij de Slenk	Foerageergebied
Franjestaart	3	Grenzend aan plangebied (naast de Slenk)	Waarschijnlijk vaste verblijfplaatsen
Gewone dwergvleermuis	3	Gehele plangebied	Foerageergebied mogelijk ook verblijfplaatsen
Gewone grootoorvleermuis	3	Stichtse Ankeveense polder en nabij de Slenk	Foerageergebied
Laatvlieger	3	Verspreid over het plangebied	Foerageergebied
Meervleermuis	3	Ankeveense plassen	Foerageergebied
Rosse vleermuis	3	Nabij de Slenk	Foerageergebied, kraamkolonies buiten het plangebied grenzend aan de Slenk
Ruige dwergvleermuis	3	Oostelijk deel van het plangebied	Foerageergebied verblijfplaatsen rond de Slenk
Watervleermuis	3	Verspreid over het plangebied (niet in de droge delen van het plangebied)	Foerageergebied

Baardvleermuis

De Baardvleermuis is waargenomen in één kilometerhok, het gebied rond de Slenk. Het betreft waarschijnlijk het foerageergebied van de Baardvleermuis. Er zijn geen meldingen van broedplaatsen in het plangebied.

Baardvleermuizen jagen in bossen, parken en tuinen en in kleinschalig agrarisch cultuurlandschap. In de zomer zitten de kolonies in holle bomen of gebouwen. De winter brengen ze door in bunkers, ijskelders. De soort is zeldzaam in Noord-Holland (Kapteijn1995).

Franjestaart

De Franjestaart is in kilometerhok 137-474 aangetroffen. Dit kilometerhok ligt niet in het plangebied, maar grenst aan het plangebied (aan de kant van de Slenk).

Deze vleermuis jaagt dicht bij boomkruinen, langs heggen in bossen en parken (Kapteijn1995). De Franjestaart bewoont in de zomer zowel holle bomen als gebouwen. Gebouwen die in aanmerking komen zijn kerken, kloosters, kastelen en boerderijen. De soort brengt de winter door in bunkers en kelders. In het betreffende kilometerhok liggen een aantal landgoederen en zijn oude bomen en gebouwen aanwezig.

Gewone dwergvleermuis

De Gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuis in Wijdmeren en wordt vrijwel overal waargenomen ook in de Ankeveense plassen.

Kraamkolonies en andere tijdelijke verblijfplaatsen bevinden zich altijd in gebouwen. Kraamkolonies zijn vooralsnog alleen buiten het plangebied bekend. Met enig gericht onderzoek zijn waarschijnlijk meer kraamkolonies en verblijfplaatsen te vinden. De soort is min of meer overal te verwachten in de buurt van de bebouwde kom, vooral wanneer beschutte waterpartijen en geboomte aanwezig is. Deze soort is algemeen en talrijk in Nederland. De Gewone dwergvleermuis is een typische bewoner van gebouwen, waar de soort zowel 's zomers als 's winters verblijft. Een kolonie heeft binnen een gebied verschillende onderkomens, waarvan er enkele vaker gebruikt worden dan andere. Ze gebruiken niet noodzakelijkerwijs ieder jaar dezelfde verblijfplaatsen. De afstand tussen verblijfplaats en jachtgebied bedraagt maximaal 5 km. De soort jaagt in de beschutting van opgaande elementen in groene bebouwde omgeving en langs waterpartijen en beschutte oevers. Ze zijn niet schuw van licht.

Gewone grootoorvleermuis

De Gewone dwergoorvleermuis is waargenomen in de Stichtse Ankeveense polder en nabij de Slenk. Deze kilometerhokken ligt ten oosten van de Ankeveenseplassen.

De soort komt vrij schaars tot vrij talrijk verspreid over het hele land voor. De vleermuis is vooral aan te treffen in structuurrijke bossen en parklandschappen. De kraamkolonies in de zomer zijn vooral bekend van kerkgebouwen, maar ook van gaten in oude bomen, in vleermuiskasten en heel soms in bunkers. Als winterverblijf worden vooral ondergrondse ruimten gebruikt. De dieren lijken verlichting te mijden. In Wijdmeren is de Gewone grootoorvleermuis voornamelijk uit winterverblijven bekend. Geen van deze liggen echter nabij het plangebied. Er is één kraamkolonie bekend, ook deze ligt ver buiten het plangebied. Grootoorvleermuizen jagen voornamelijk rond de kronen van grote en oude bomen.

Laatvlieger

De Laatvlieger is verspreid over het plangebied in meerdere kilometerhokken waargenomen. Het is een algemene soort in Wijdmeren en wordt vrijwel overal aangetroffen. Er zijn geen kraamkolonies bekend binnen de gemeente Wijdmeren.

De Laatvlieger is een soort van open tot half open landschap. Hij komt algemeen voor in Nederland, inclusief de Waddeneilanden. De soort heeft geen sterke binding met verschillende landschapstypen. In Nederland bewoont de Laatvlieger het hele jaar uitsluitend gebouwen. Ze bewonen een netwerk van verschillende huizen tot op hooguit enkele honderden meters uit elkaar. Ze verhuizen soms, maar zijn in principe erg plaats- en gebiedstrouw. De jachtgebieden liggen in een straal van 1 - 5 (zelden meer) kilometers rondom de kolonie. Laatvliegers foerageren in open en halfopen gebieden, altijd op enige meters afstand van obstakels of begroeiing. De dieren jagen ook boven weiland en vooral in de late zomer en het najaar vangen ze grote insecten rondom en boven straatlantaarns.

Meervleermuis

De Meervleermuis is in één kilometerhok in de Ankeveenseplassen aangetroffen. Het betreft een waterrijk gebied ten zuiden van de Broekpolder

Dit Meervleermuis is een vrij algemene vleermuissoort uit het poldergebied. De Meervleermuis foerageert laag boven groot open water zoals plassen, meren, kanalen, vaarten en andere brede watergangen. De soort heeft een voorkeur voor open landschap. Nederland vormt het belangrijkste voortplantingsgebied van deze soort in West-Europa. De plassen, kanalen en grote vaarten vormen een uitstekend jachtgebied voor deze soort..De Meervleermuis vliegt grote afstanden tussen verblijf en foerageergebied. Er is geen kolonie van de soort in de gemeente bekend.

Rosse vleermuis

De Rosse vleermuis is aangetroffen in drie kilometerhokken aan de oostkant van het plangebied. Het gebied rond de Slenk. In de omgeving van het plangebied zijn enkele kraamkolonies aangetroffen, waaronder één in kilometerhok 137-474, grenzend aan de Slenk.

De Rosse vleermuis is een relatief algemene, boombewonende vleermuis en jaagt op insectenrijke plekken vaak boven open water en in moerassen. De koloniebomen kunnen tot 15 km van het jachtgebied af liggen. Het is een van de weinige soorten die de winterslaap in holle bomen doorbrengt. De gemeente Wijdmeren vormt een belangrijk bolwerk voor de Rosse vleermuis. De combinatie van moerasgebieden en landgoederen is hiervan de belangrijkste oorzaak. De soort foerageert in het plangebied langs de moerasoeveren en langs de moerasbossen. Boven de agrarische gebieden en de open plassen wordt de Rosse vleermuis zelden waargenomen.

Ruige dwergvleermuis

De Ruige dwergvleermuis is in verschillende kilometerhokken boven het plangebied aangetroffen. In het gebied rond de Slenk zijn verblijfplaatsen aangetroffen (PNI, 2005)

De soort verblijft in de zomer in bomen. De landgoederen en het Gooi bieden goede mogelijkheden voor verblijven. Binnen het plangebied is geen verblijf bekend. Wel wordt het plangebied regelmatig gebruikt als foerageergebied . De Ruige dwergvleermuis foerageert veel langs oevers van (groot) open water en boven natte vegetatie, maar ook langs bosranden en dergelijke ((Melman et al., 2005).).

Watervleermuis

De Watervleermuis is in alle kilometerhokken aangetroffen behalve in de drogere kilometerhokken bij de Slenk. De Watervleermuis is één van de meer algemeen voorkomende vleermuissoorten in Nederland. Het is een soort van half open tot gesloten waterrijk en bosrijk landschap. Deze vleermuis jaagt vrijwel uitsluitend boven het wateroppervlak en heeft een voorkeur voor meertjes, vennen en beschutte wateren zonder drijvende planten en een sterke afkeer van verlichte, begroeide of turbulente en sterk stromende wateroppervlakten. Boven watergangen smaller dan 5 meter zie je zelden watervleermuizen. De (kraam)kolonies in de zomer zijn vooral bekend van (spechten)gaten in oude bomen. De soort overwintert in koele, vochtige ondergrondse ruimten met een min of meer constante temperatuur. De Watervleermuis is in Wijdmeren vrij algemeen. De koloniebomen van de Watervleermuis bevinden zich op de Gooise heuvelrug en de 's-Gravelandse landgoederen.

5.3 Overige zoogdieren

In onderstaande tabel zijn de beschermde zoogdieren van FFW tabel 2 en 3 opgenomen. Daarna wordt het voorkomen in het plangebied en de habitat van de soorten besproken.

Tabel 8 Overig en streng beschermde zoogdieren in en rond het plangebied

Soort	Tabel FFW	Deelgebied
Eekhoorn	2	Oostkant plangebied
Noordse woelmuis	3	Buiten het plangebied
Waterspitsmuis	3	Verspreidt over het plangebied

Eekhoorn

De Eekhoorn is een soort van oude bossen. Het dier is alleen in het oostelijke deel van het plangebied waargenomen. Het plangebied biedt niet het optimale biotoop voor deze soort, maar de soort is wel waargenomen. Dit komt waarschijnlijk door zijn voorkomen in enkele aangrenzende kilometerhokken en de aanwezigheid van oude bomen aan de oostrand van het plangebied.

De Eekhoorn komt vooral voor in naaldbos of gemend bos voor. Dennenzaad vormt de belangrijkste voedselbron. Ook komt de soort vaak voor in stadsparken. Dit geeft aan dat de aanwezigheid van mensen, niet hinderlijk hoeft te zijn. De Eekhoorn maakt jaarlijks een nest voor het groot brengen van de jongen en aan het eind van de herfst wordt een vijftal winternesten gebouwd. De nesten worden elkaar jaar op een andere plek gebouwd. In de zomer, wanneer de jongen verzorgd worden, is het zomernest beschermd. In de winter zijn de winternesten beschermd. In de lente en de herfst is er geen sprake van een vaste rust- of verblijfplaats.

Noordse woelmuis

In Nederland wordt de Noordse woelmuis vrijwel uitsluitend aangetroffen in de veenweidegebieden, moerassen en moerasbossen. De Noordse woelmuis wordt nog slechts op enkele plekken aangetroffen. Het sterke vermoeden bestaat dat de Noordse woelmuis alleen kan overleven in natte gebieden waar zijn concurrenten de Aardmuis en de Veldmuis dit niet kunnen.

De Noordse woelmuis is tijdens inventarisaties niet aangetroffen in het plangebied, maar wel in kilometerhokken, met soortgelijke habitats in de omgeving van het plangebied. Het is dus zeker niet uit te sluiten dat de soort ook in het plangebied voorkomt.

Waterspitsmuis

De Waterspitsmuis wordt in drie kilometerhokken verspreid over het plangebied aangetroffen. In de natte delen wordt de soort frequenter gevangen dan in drogere gebieden. Vermoedelijk kan hij bij alle oevers met helder water voorkomen.

De Waterspitsmuis komt voor in schoon, helder water waarin vrij veel waterplanten voorkomen. Van groot belang is dat de Waterspitsmuis ook de oever kan betreden, hiervoor is een zeer flauwe oever nodig. De soort heeft een voorkeur voor ruig begroeide oevers. De Waterspitsmuis heeft een relatief groot leefgebied (hij heeft een oeverlengte nodig van gemiddeld 250 meter) en leeft van grotere waterinsecten en jonge visjes.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

De volgende algemeen beschermde soorten zijn aangetroffen in het plangebied; Meerkikker, Gewone pad, Middelste groene kikker, Meerkikker en het Groene kikkercomplex. Er zijn in totaal 2 streng beschermde amfibieën, de Rugstreeppad en de Heikikker en 2 streng beschermde reptielen, de Ringslang en de Kamsalamander aangetroffen (zie Tabel 9).

Van vissen is bij het Natuurloket/RAVON weinig bekend. In 1990 is er door sportvisserij vereniging onderzoek gedaan. Destijds zijn de Bittervoorn en de Kleine modderkruiper aangetroffen. Op basis van de verspreidingsatlas van vissen en het habitatype kan ook de Grote modderkruiper in het plangebied voorkomen.

Tabel 9. Overig en streng beschermde amfibieën, reptielen en vissen in en rond het plangebied.

Soort	Tabel FFW	Deelgebied
Heikikker	3	Verspreidt over het plangebied
Kamsalamander	3	Kilometer hok van de slenk, waarschijnlijk net buiten het plangebied
Ringslang	3	Gehele plangebied
Rugstreeppad	3	Verspreid over het plangebied
Bittervoorn	3	Verspreid over het plangebied
Grote modderkruiper	3	Verspreid over het plangebied
Kleine modderkruiper	2	Verspreid over het plangebied

Hieronder wordt kort ingegaan op de habitateisen van de soorten uit Tabel 9 en het voorkomen in het plangebied. De informatie is beide afkomstig van Ravon (Prudon, . 2004) Op de verspreidingskaartjes in bijlage is te zien in welke kilometerhokken deze beschermde soorten aangetroffen zijn.

Heikikker

De soort is waargenomen in vier kilometerhokken van het plangebied (zie bijlage 2). De Heikikker komt vooral voor in voedselarm water op de pleistocene zandgronden en in laagveengebieden. Sporadisch wordt de soort ook aangetroffen in meer voedselrijke biotopen. De voortplantingsperiode van de Heikikker is kort. De volwassen dieren verblijven maar twee a drie weken in de periode maart, april in het voortplantingswater. Daarna trekken ze het land op en verblijven de rest van het seizoen in hoge, grasachtige vegetaties en heides.

Kamsalamander

De Kamsalamander is in slechts één kilometerhok aangetroffen aan de zuidoost rand van het plangebied, richting Kortenhoef. De kamsalamander is een soort van mesotroof tot eutroof water. Voorbeelden van dergelijk water zijn poelen, sloten en gebufferde vennen op zand- en leemgrond. In het rivierengebied komen kamsalamanders ook voor in laagdynamische kolken en strangen. In de nabijheid van voortplantingswater dienen structuurrijke ruigten, bosjes en/of houtwallen aanwezig te zijn. De soort komt waarschijnlijk net buiten het plangebied voor.

Ringslang

De Ringslag komt voor in alle kilometerhokken in het plangebied. De Ringslang is een soort van moerassen en is gebonden aan waterrijke gebieden, maar het is een mobiele soort die soms ver van het water wordt aangetroffen. Dit reptiel komt in Nederland vooral voor op de waterrijke zandgronden en in laagveengebieden. De biotoop moet behalve water, voldoende zonplekken in de vorm van dijklichamen, open plekken in bosranden, rietlanden en ruigtes bevatten en schuilplaatsen onder stenen, stronken en houtstapels. Vanwege het habitat wordt verwacht dat de soort in het plangebied voornamelijk voorkomt aan de moerassige oevers van de plassen.

Rugstreeppad

De Rugstreeppad komt in vier kilometerhokken aan de oostkant van het plangebied voor. De Rugstreeppad is een soort van kleine, ondiepe wateren, ook tijdelijke wateren die snel opwarmen zodat de larven snel ontwikkelen. De rugstreeppad staat bekend als een pioniersoort. Ze zijn zeer mobiel en kunnen grote afstanden afleggen. Hij duikt regelmatig op bij bouwterreinen en pas opgespoten gronden.

Kleine modderkruiper

De gegevens van het voorkomen van vissen zijn niet actueel. In 1990 is de Kleine modderkruiper aangetroffen in het plangebied. Volgens Erik de Haan, medewerker natuurmonumenten, komt de soort op veel plaatsen in het plangebied voor.

Kleine modderkruipers komen in een groot aantal watertypen voor, zoals sloten, beekjes en meren, verspreid over heel Nederland. 's Nachts jagen ze de waterbodem af, overdag verschuilen ze zich in de modder. Hoewel de Kleine modderkruiper beschermd is in Europa, is deze vis in Nederland niet zeldzaam. De soort ondervindt geen bedreigingen in Nederland voor wat betreft zijn overleving. Door verbeterde inventarisatietechnieken en een toenemende inventarisatieactiviteit zal waarschijnlijk blijken dat de soort op een groter aantal plaatsen voorkomt in Nederland dan nu bekend is.

Bittervoorn

Ook de Bittervoorn komt waarschijnlijk binnen het plangebied voor. Bittervoorn is bekend van het Utrechts – Hollands Plassengebied en is hier plaatselijk zelfs talrijk. Vooral in schoon water met een rijke water- en oeverbegroeiing komt deze vis veelvuldig voor. Daarnaast is het voorkomen van grote zoetwatermosselen (Schilders- en Zwanenmossel) een voorwaarde. Deze fungeren namelijk als "draagmoeder" van de bevruchte eieren. Verslechtering van de waterkwaliteit en veelvuldig schonen van de watervegetatie, met als gevolg een drastische achteruitgang van zowel de waterplanten als de mossels, hebben geleid tot de achteruitgang van deze vis.

Grote modderkruiper

De Grote modderkruiper is niet aangetroffen tijdens de inventarisaties uit 1990. Op basis van de verspreidingsatlas en het habitat is het wel aannemelijk dat de soort voor komt in het plangebied. De Grote modderkruiper houdt van stilstaande of langzaam stromende wateren waarin een dikke modderlaag aanwezig is (50-100 cm). 's Winters duikt de Grote modderkruiper de modder in. Door de voorkeur voor modder is de soort niet gebonden aan zeer schoon water. De vis paait op plaatsen met veel watervegetatie

5.5 Vogels

In het hoofdstuk gericht op de beschermde gebieden (hoofdstuk 6) worden de vogelsoorten waarvoor het Vogelrichtlijngebied is aangewezen uitvoerig besproken. Er komen nog veel meer vogels in het plangebied voor. In het kader van de Flora- en Faunawet zijn alle vogels tijdens de broedperiode beschermd. Buiten de broedperiode zijn alleen vaste of meermaals gebruikte nesten beschermd. In Tabel 10 zijn de waargenomen broedvogels weer. Een aantal van deze vogels, zoals de Buizerd, de Grote bonte Specht en de Havik maken gebruik van vaste nesten.

Tabel 10. Beschermde broedvogels in het plangebied (Bron Sovon 2005)

Soort
Fuut, Grutto, Tureluur, Kievit, Scholekster, Spreeuw, Huismus, Vink, Groenling, Putter, Goudvink, Rietgors, Casarca, Kleine Plevier, Bontbekplevier, Kokmeeuw, Ooievaar, Blauwe Reiger, Knobbelswaan, Wilde Eend, Soepeend Kuifeend, Havik, Buizerd, Waterhoen, Meerkoet, Koekoek, Grote Bonte Specht, Huiszwaluw, Winterkoning, Boerenzwaluw, Witte Kwikstaart, Heggenmus, Roodborst, Merel, Zanglijster, Houtduif, Turkse Turtel, Waterral, Heggenmus, Gekraagde Roodstaart, Sprinkhaanzanger, Tuinfluiter, Tjiftjaf, Fitis, Matkop, Gaai Kauw, Ekster, Zwarte Kraai, Bosrietzanger, spreeuw

5.6 Ongewervelden

Vlinders en libellen

Er zijn geen beschermde vlindersoorten en libellensoorten aangetroffen in de Ankveenseplassen en de Slenk (Eis, Vlinderstichting). Wel staan de petgaten en moerassen bekend als een geschikt gebied voor diverse libellen. Er komen in de meeste kilometerhokken 19-32 soorten voor, waaronder enkele Rode lijst soorten. De streng beschermde Gevlekte witsnuitlibel en Groene glazenmaker komen wel voor binnen het habitatrichtlijngebied Oostelijke Vechtplassen.

De Gevlekte witsnuitlibel is een kenmerkende soort van vennen, plassen, en laagveengebieden, waar een uitgebreide (jonge) verlandingsvegetatie aanwezig is. Binnen de Vechtstreek komt de soort uitsluitend in het Hol voor en zoals reeds is vermeld niet binnen het plangebied (Melman et al., 2005).

De biotoop van de Groene glazenmaker beperkt zich in Nederland tot velden met Krabbescheer. In de bladeren van deze plantensoort zetten de vrouwtjes van de Groene glazenmaker meestal hun eieren af. Krabbescheer ontwikkelt zich in niet te diep helder water. Het vormt het begin van de verlanding in zoet, voedselarm water. De plant van schoonwater is uitermate gevoelig voor baggervorming en verandering in waterkwaliteit. Doorwaterverontreiniging is de soort de laatste 40 à 50 jaar sterk achteruitgegaan en is de Groene glazenmaker ook vrij zeldzaam geworden. Binnen het plangebied komen Krabbescheervelden voor (Melman et al., 2005). Het is dus niet onmogelijk dat de soort hier voorkomt.

Kevers

Er is weinig onderzoek naar het voorkomen van kevers. De streng beschermde Gestreepte waterkever kan mogelijk gebruik maken van de Ankeveense plassen. In Nederland wordt deze soort zowel in groot water, eutrofe en oligotrofe poelen als in sloten aangetroffen. Het lijkt alsof deze soort zich in de Nederlandse laagveengebieden beter heeft kunnen handhaven dan in vennen en plassen op de zandgronden. Deze soort komt voor in schoon water. Vooral de verslechtering van de waterkwaliteit is aan te duiden als oorzaak van de achteruitgang. De soort is alleen bekend uit het Hol een gebied 5 kilometer ten zuiden van de Ankeveense plassen.

Slakken

Er is geen onderzoek gedaan naar het voorkomen van slakken in het plangebied. In de omgeving van het plangebied, onder andere spiegelpolder, is wel onderzoek gedaan naar het voorkomen van slakken. In de spiegelpolder leeft de streng beschermde Platte schijfhoren. Het biotoop van de soort is schoon, kalkrijk water, soms rijk met waterlelie en gele plomp begroeid. De slak is vaak te vinden aan de onderkant van deze bladeren. Omdat deze biotoop ook in het plangebied aanwezig is en de soort bovendien in aangrenzende kilometerhokken is aangetroffen, wordt verwacht dat de soort ook in het plangebied aanwezig is.

Tabel 11. Overig en streng beschermde ongewervelde in en rond het plangebied

Soort	Tabel FFW	Deelgebied
Groene glazenmaker	3	Niet aangetroffen, wel geschikt biotoop
Platte schijfhoren	3	Geen onderzoek naar gedaan. Wel aangetroffen aan de westkant net buiten het plangebied en er is geschikt biotoop aanwezig

6 BESCHERMDE GEBIEDEN

6.1 Vogelrichtlijngebied

6.1.1 Voorkomen van soorten in Vogelrichtlijngebied

In Tabel 12 is een overzicht van alle Vogelrichtlijnsoorten. De soorten die in het nieuwe gebiedendocument zijn weggelaten zijn aangegeven met een *. In de vierde kolom staat vermeld of ze in het plangebied voorkomen en of dit als broed- of als winter- of als wintervogel is. In de derde kolom is bij de Rode Lijst soorten vermeld welke positie de soort inneemt.

In bijlage 2 zijn verspreidingskaarten van de vogelsoorten die in het plangebied voorkomen opgenomen. De kaarten geven inzicht in de waargenomen broedplaatsen, deze kilometerhokken zijn rood omsingeld en in de plaatsen waar watervogels zijn waargenomen, deze zijn blauw gearceerd.

Hieronder volgt een beschrijving van de kwalificerende soorten, de relevante broedvogels en de relevante wintervogels.

Tabel 12. Vogels van de Vogelrichtlijn in en rond het plangebied (VRL kwal.=kwalificerende soort Vogelrichtlijn; VRL rel.=relevante soort Vogelrichtlijn).

Soort	Status	Rode Lijst	Voorkomen
Blauwborst *			Niet in Plangebied
Bruine Kiekendief *	relevant		broedvogel
Grauwe gans	relevant		broed- en wintervogel
Grote karekiet	relevant	Bedreigd	broedvogel
IJsvogel	kwalificerend		broedvogel
Kolgans	relevant		wintervogel
Krakeend	relevant		wintervogel
Kwartelkoning *	relevant		Broedt grenzend aan plangebied
Nonnetje	relevant		wintervogel
Porseleinhoen	kwalificerend	Kwetsbaar	Broedt grenzend aan plangebied
Purperreiger	kwalificerend	Bedreigd	broedvogel
Rietzanger	relevant		broedvogel
Roerdomp	relevant	Bedreigd	broed- en wintervogel
Slobeend	relevant	Kwetsbaar	Niet in Plangebied
Smient	relevant		Broedt grenzend aan plangebied
Snor	relevant	Kwetsbaar	broedvogel
Tafeleend	relevant		broed- en wintervogel
Visdief *	relevant	Kwetsbaar	broedvogel
Woudaapje	kwalificerend	Ernstig bedreigd	Niet in Plangebied
Wulp	relevant		Niet in Plangebied
Zwarte stern	kwalificerend	Bedreigd	broedvogel

6.1.2 Broedvogels vogelrichtlijngebied

IJsvogel

Er zijn 3 kilometerhokken bekend met broedende. Alle drie de locaties liggen in de Ankeveense plassen. De IJsvogel broedt in dit gebied voornamelijk in de steile wanden

die ontstaan na het omvallen van bomen. Hij foerageert langs oevers met bomen en struiken tot een afstand van 2 à 3 km van het nest, bij voorkeur boven helder water. Open plassen worden niet gebruikt om te foerageren. De IJsvogel kan langs alle plassen van het plangebied foerageren, mits er voldoende bomen of struiken langs het water staan.

Purperreiger

Van de Purperreiger is één kleine broedkolonie bekend. In Tabel 13 is af te lezen dat het aantal broedparen wisselt tussen de jaren. De Purperreiger foerageert in ondiep open water, langs oevers van vrij kleine sloten in het laagveengrasland gebied. Hij foerageert niet in moerasgebieden of open water.

Tabel 13. Aantal broedparen in de kolonie van de purperreiger (bron: gegevens van SOVON, Van Kleunen en Klassen, 2005)

jaar	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
aantal	5	2	0	2	0	8	0	6

Zwarte stern

In het noordelijk deel van de Ankeveense plassen zijn broedplaatsen bekend van de Zwarte stern. Zie Tabel 14) Er is ook een broedplaats bekend op de rand van het plangebied (zie bijlage 2).

De Zwarte stern broedt op drijvende waterplanten zoals krabbescheervegetaties. Ook worden kunstmatig aangelegde broedeilandjes of broedvlotjes gebruikt. De Zwarte stern foerageert boven ondiep open en helder water en jaagt (bij voorkeur) op grote insecten. De soort foerageert niet boven de grote open plassen, omdat er geen insecten zijn, maar foerageert aan de oevers van plassen en boven sloten en petgaten van de moerassen. Een kolonie Zwarte sterns heeft ongeveer 200 tot 300 ha geschikt voedselgebied nodig en foerageert tot 2 km rond het nest.

Tabel 14. Aantal broedparen in de kolonie van Zwarte stern (bron: gegevens van SOVON, Van Kleunen en Klassen, 2005)

jaar	1996	1997	1998	1999	2000	2004
aantal	2	4	4	5	0	15

Bruine kiekendief

Er is zowel in het oostelijk deel als in het westelijk deel van het plan een broedplaats bekend van de Bruine kiekendief. Kiekendieven broeden bij voorkeur in vochtige of moerasachtige gebieden met veel riet. Ze foerageren tot ver in de omtrek van hun nest en kunnen op veel plaatsen worden gezien. Ze kunnen leven in open gebied en zijn niet zoals andere roofvogels afhankelijk van bomen.

Grote karekiet

De Grote karekiet is als broed vogel in drie kilometerhokken waargenomen. Volgens de gegevens van SOVON komt de Grote karekiet talrijk voor aan de oevers in het hele plangebied. De Grote karekiet broedt in brede zones waterriet en foerageert in nat rietland. Hij foerageert rond 100 meter van zijn nest.

Kwartelkoning

Binnen het plangebied zijn geen broedplaatsen bekend van de Kwartelkoning. In een aantal kilometerhokken grenzend aan de oostkant van het plangebied zijn wel

broedplaatsen van de Kwartelkoning bekend. Het biotoop van de Kwartelkoning, laat in augustus gemaaide graslanden, komen niet voor in het plangebied en alleen in aangrenzende gebieden.

Porseleinhoen

De Porseleinhoen is alleen aan de noordgrens van het plangebied aangetroffen. De Porseleinhoen broedt en foerageert in ontoegankelijke gebieden met nat rietland en zeggenvegetaties.

Rietzanger

De Rietzanger komt in drie kilometerhokken voor. Rietzangers broeden en foerageren in (verruigt) overjarig rietland (Van Kleunen en Klassen, 2005). Hij heeft daardoor weinig relatie met het open water.

Roerdomp

In het plangebied zijn in één kilometerhok broedende Roerdampen bekend. Dit kilometerhok ligt in het noordelijk deel van de Ankeveense plassen. Ook is de soort aangetroffen tijdens de tellingen van de watervogels. Roerdampen broeden in moerassen met oud en stevig riet. Het zijn merendeels standvogels, die in ijzige winters grote verliezen kunnen lijden. De belangrijkste voedselbronnen zijn vissen, kikkers, muizen ('s winters) en grote insecten. Meestal wordt gejaagd in open water aan de rand van het riet.

Snor

Volgens de gegevens van het Natuurloket broedt de Snor in twee kilometerhokken die deel uit maken van het bestemmingsplangebied. Volgens gegevens van de provincie Noord-Holland broedt de Snor in veel gebieden aan de rand van de plassen. De Snor is een soort van dichtbegroeide oevers van meren, moerassen en kreken en bouwt zijn nest in overjarig riet of kruidachtige vegetaties die in het water groeien.

Visdief

Er zijn in twee kilometerhokken broedplaatsen bekend van de Visdief. De soort broedt in kolonies op eilandjes en zandplaten in ondiep open water (Van Kleunen en Klassen, 2005) en ook op kunstmatige broedvlotjes. Dit biotoop is aanwezig in de Ankeveense plassen

6.2 Wintervogels

Er is geen overwinterende vogelsoort welke kwalificerend is voor de aanwijzing van de SBZ Oostelijke Vechtplassen. Dat betekent dat geen overwinterende soort de 1%-norm (1% van de West-Europese trekvogelpopulatie) bereikt. Dat neemt niet weg dat de het gebied wel belangrijk is voor een aantal overwinterende vogels. De overwinterende vogels waar het Vogelrichtlijngebied voor is aangewezen in worden hieronder besproken.

Grauwe gans

De Grauwe gans foerageert in de winter in open graslandgebieden. Als rust- en slaapgebieden worden open graslandgebieden en open water gebruikt. Volgens de kaart van SOVON komt de Grauwe gans als wintergast voor in het hele plangebied (bijlage 2). Grauwe ganzen broeden in moerasgebieden. Er zijn in twee kilometerhokken broedplaatsen bekend.

Kolgans

De Kolgans is een wintergast, die pas in november in Nederland arriveert. De soort foerageert in open grasland en rust in grasland of op open water. Foerageergebieden kunnen enkele tientallen km's van het rustgebied liggen. In het plangebied overwinteren Kolganzen in het hele plangebied.

Krakeend

Krakeenden overwinteren op open water waar ze langs de oevers foerageren. De soort komt met name voor op de kleine plassen vanwege de relatieve rust (de Krakeend is de hele dag aanwezig op het water). De krakeend is aangetroffen als wintergast in het hele plangebied

Nonnetje

Nonnetjes overwinteren op ongestoorde, beschutte wateren. Ook voor deze soort geldt dat de soort met name op de kleine plassen voorkomt vanwege de relatieve rust (het Nonnetje is de hele dag aanwezig op het water). De soort is aangetroffen als wintergast in het hele plangebied.

Slobeend

De Slobeend rust op open grasland en open water en foerageert zwemmend op dierlijk en plantaardig plankton. De Slobeend is niet aangetroffen in het plangebied

Smient

Smienten overwinteren in open grasland en op open water. Natte graslanden worden gebruikt om te foerageren. Ondergelopen graslanden en plassen worden gebruikt om te rusten. In het bestemmingsplangebied zijn ze niet aangetroffen als overwinteraars. De Smienten overwinteren wel in aangrenzende kilometerhokken en er zijn broedplaatsen bekend uit een kilometerhok, met een klein oppervlak binnen het plangebied

Tafeleend

Tafeleenden verblijven winters op rustige, (ondiepe) open water waar zij ook foerageren. Net als voor de andere eenden geldt dat de Tafeleend vooral op de kleine plassen voorkomt vanwege de relatieve rust (de Tafeleend is de hele dag aanwezig op het water). In het plangebied komen veel kleine plassen voor, de Tafeleend is dan ook in het hele gebied als wintergast bekend. Aan de oostkant van het plangebied zijn ook broedende Tafeleenden waargenomen.

Wulp

Wulpen overwinteren met name in de kustzone. Verspreid komen ze ook voor op open grasland in het binnenland, maar de soort is niet aangetroffen in het plangebied.

6.3 Habitatrichtlijngebied

De effecten op kwalificerende habitats en kwalificerende soorten dienen onderzocht te worden. Deze habitats en soorten zijn aangegeven in de paragraaf over het wettelijke toetsingskader (paragraaf 2.2). Het gaat om directe effecten in het Habitatrichtlijngebied en om indirecte effecten van ingrepen binnen het plangebied op het Habitatrichtlijngebied buiten het plangebied, de zogenaamde externe werking.

6.3.1 Habitatrichtlijnsoorten

De Habitatrichtlijnsoorten, Groenknolorchis, Meervleermuis, Kamsalamander, Kleine modderkruiper, Bittervoorn en waarschijnlijk de Platte schijfhoren, komen binnen het bestemmingsplangebied voor. Het voorkomen en de habitateisen van deze soorten is besproken in hoofdstuk 5.

De Habitatrichtlijnsoorten, Noordse woelmuis, Gevlekte witsnuitlibel, Gestreepte waterroofkever, zijn niet waargenomen in het plangebied.

6.3.2 Habitattypen

Habitattypen	Beschrijving	Locatie
3150	Van nature eutrofe meren met vegetatie van het Verbond van grote fonteinkruiden of het Kikkerbeet-verbond (<i>Magnopotamion</i> of <i>Hydrocharition</i>)	Westelijk deel van het plangebied (Ankeveense plassen)
7140	Overgangs- en trilveen: Knopbies-verbond (<i>Caricion davallianae</i>)	Niet aanwezig
91D0	Veenbossen: Berkenbos met veenmos	Niet aanwezig
3140	Kalkhoudende oligotrofe water met benthische vegetaties met Kranswieren (<i>Chara</i> spp.)	Westelijk deel van het plangebied (Ankeveense plassen)
4010	Noord-Atlantische vochtige heide met Dophei (<i>Erica tetralix</i>)	Niet aanwezig
6410	Grasland met Molina op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem (<i>Eu-Molinion</i>)	Niet aanwezig
71210	Kalkhoudende moerassen met Cladium mariscus en soorten van het <i>Caricion davallianae</i> .	Stichtse Ankeveense polder

De locaties van de verschillende habitattypen konden niet verkregen worden uit de beschikbare literatuur. Natuurmonumenten hanteert voor de indeling van habitattypen de doelpakketen zoals noodzakelijk voor de aanvraag van inrichting en beheerssubsidies van Programma beheer. Deze wijken af van de bovengenoemde habitattypen, maar kunnen wel gebruikt worden bij het vaststellen van de verspreiding van de habitattypen. Daarnaast is gebruik gemaakt van de vegetatietypen zoals beschreven in de Atlas van de natuur van de vechtstreek (Melman et al., 2005) en de beschrijvingen van de habitattypen op de website van het ministerie van L.N.V.

Het habitatype "Van nature eutrofe meren met vegetatie van het Verbond van grote fonteinkruiden of het Kikkerbeetverbond" wordt gekenmerkt door drijvende waterplanten. Het Kikkerbeetverbond wordt gekenmerkt door vegetaties met Krabbescheer, die een successiestadium vormt in de verlanding van laagveenwateren. De vegetatie komt voor in beschut, matig voedselrijk water met een laag fosfaatgehalte. Het Kikkerbeetverbond komt voor in beschut water en schoon water. Gebieden met kwel zijn kansrijk. De vegetatiegemeenschappen van de Grote fonteinkruiden kunnen ook op locaties waar een zekere golfslag en kunstmatige doorstroming optreedt voorkomen. Binnen het plangebied kan het habitatype in de oeverzone van de plassen, in sloten en petgaten voor komen. Geschikte gebieden liggen in het westelijke deel van het plangebied, aan de westkant van Ankeveen.

Het habitatype "Kalkhoudende oligotrofe water met benthische vegetaties met Kranswieren" omvat kranswierbegroeiingen in meren en plassen met basenrijk, helder,

voedselarm en onvervuild water. Het type is goed ontwikkeld in het Naardermeer. De Ankeveense plassen zijn echter ook rijk aan kranswieren en andere bijzondere waterplanten. Zeker in vergelijking met de rest van de Oostelijke Vechtplassen (PNI, 2005). Dit habitatype is bijzonder gevoelig voor fosfaat en vertroebeling van het water.

Het habitatype “Kalkhoudende moerassen met ***Cladium mariscus*** en soorten van het ***Caricion davallianae***” heeft betrekking op begroeiingen die volledig worden gedomineerd door Galigaan (*Cladium mariscus*). Galigaan is een grote, vlijmscherpe moerasplant die uitgestrekte begroeiingen kan vormen aan de oevers van laagveenplassen, duinplassen en heidevennen, onder basenrijke en niet al te zuurstofarme omstandigheden. Vaak zijn het soortenarme gemeenschappen met als begeleiders algemene rietlandplanten. De soort komt binnen het plangebied ten zuidwesten van Ankeveen in het moerasgebied in de Stichtse Ankeveense polder voor (Melman et al., 2005). Dit is één van de weinige plekken in de Oostelijke Vechtplassen waar deze zeldzame plantensoort voorkomt.

Het habitatype “Grasland met ***Molina*** op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem (***Eu-Molinion***)” staat in ons land bekend als Blauwgrasland. Blauwgraslanden komen binnen de Oostelijke Vechtplassen alleen voor in het gebied de Hol (Melman et al., 2005).

Het habitatype “Noord-Atlantische vochtige heide met dophei” komt in het plangebied niet voor. In laagveengebieden vormt dit habitatype een eindstadium in de verlanding. De dwergstruikgemeenschappen komen hier tot ontwikkeling door gestage groei van het veenpakket tot boven de grondwaterspiegel.

Ook het habitat “Overgangs- en Trilveen” komt niet binnen het plangebied voor (Melman et al., 2005 en gegevens Natuurmonumenten). Dit habitat is wel elders in de Oostelijke Vechtplassen aanwezig, ten zuiden van het plangebied, in het Hol.

Het habitatype “Berkenbos met veenmos” is een hoogveenbos. Hoogveenbossen zijn in de Vechtstreek alleen uit het Naardermeer bekend. In het oostelijke deel van het plangebied zijn wel veel moerasbossen aanwezig.

7 EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN

Het bestemmingsplan heeft in hoofdzaak een conserverend karakter. Veranderingen in het conserverende deel zijn slechts zeer beperkt toegestaan. Het overgrote deel van het plangebied heeft een natuurfunctie. Daarnaast zijn nog enkele percelen aangewezen met de functiebeschrijving “Natuur met beperkt agrarisch gebruik”, en twee gebieden met agrarisch gebruik. In vergelijking met het vorige bestemmingsplan is een groter oppervlak aangewezen met de bestemming natuur, ten koste van agrarisch gebruik. Omdat deze gebieden beheerd worden als natuurgebied zal dit waarschijnlijk een positieve invloed op de aanwezige soorten hebben en vestiging van nieuwe soorten stimuleren.

Er is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen in het bestemmingsplan, waardoor de nieuw aangekochte gronden van Natuurmonumenten snel omgezet kunnen worden in de bestemming natuur (de functie natuur is echter in beide bestemmingen mogelijk). Er zijn namelijk een aantal gronden door de provincie begrensd als natuur, maar nog niet in eigendom van natuurmonumenten. Deze delen moeten aangekocht worden in het kader van de nieuwe verbinding met het Naardermeer en het project “de natte as”. De gronden hebben momenteel de functie “natuur met agrarisch medegebruik”. Natuurmonumenten kan voor gronden met deze functieomschrijving bepaalde subsidies niet aanvragen. Vanuit ecologisch oogpunt is het interessant deze gronden, met behulp van de bijbehorende subsidies, zo snel mogelijk in te kunnen richten. Op deze manier kan de geplande ecologische verbinding zo snel mogelijk tot stand komen.

Ondanks dat het bestemmingsplan conserverend van aard is zijn er enkele veranderingen. De mogelijke effecten van deze veranderingen zullen in de volgende paragrafen beschreven worden.

In de locaties die niet worden besproken in de volgende paragrafen vinden geen grote verandering plaats. In deze delen worden daarom geen negatieve effecten op de natuurwaarden verwacht.

7.1 Uitbreiding bedrijventerrein De Slenk

7.1.1 Beschrijving plangebied

De Slenk is een bedrijventerrein aan de oostkant van de Ankeveense plassen en grenst aan de westzijde aan graslanden, welke grotendeels in beheer van Natuurmonumenten zijn. De graslanden zijn botanisch gezien interessant vanwege opkomend kwel. De graslanden worden door verschillende vogelsoorten als overwinterings- en broedplaats gebruikt.

7.1.2 Voorgenomen ontwikkeling

Het bedrijventerrein de Slenk wordt uitgebreid. Dit gebeurt grotendeels binnen de bestaande contouren. De belangrijkste punten van verandering zijn:

- Uitbreiding van het terrein met nieuwe bedrijven op niet bebouwde, voormalig agrarische percelen.
- Een groensingel ter begrenzing buffering en afscherming, van de achterliggende natuur en stille terreinen.
- Een nieuwe ontsluitingsweg achterlangs, parallel aan de groensingel, waarop verschillende bedrijfskavels een aansluiting krijgen.
- Een ringsloot tussen de groensingel en de ontsluitingsweg.

Uit onderzoek van Royal Haskoning blijkt dat er meer geluidsverstoring optreedt op het achterliggende natuur- en stiltegebied. De brede groensingel moet zorgen voor de bescherming van het achterliggende natuur- en stiltegebied. Natuurmonumenten heeft zich bereid verklaard de groenzone op haar terrein te realiseren. In Figuur 6 is een luchtfoto, met daarop geprojecteerd de voorgenomen ontwikkelingen, afgebeeld.

Om de invloed van de uitbreiding op de natuurwaarde te onderzoeken wordt onderscheid gemaakt tussen:

- Beschermde soorten die verdwijnen omdat hun leefgebied moet wijken voor de aanleg van weg en de uitbreiding van het bedrijventerrein
- Beschermde soorten die een verstorend effect van de aanleg van de weg kunnen ondervinden.

In de volgende paragrafen worden alleen de soorten overig en streng beschermde soorten besproken.

Figuur 6. Luchtfoto de Slenk. De twee knelpunten rechtsonder en links midden zijn met rood weergegeven, de groenstrook met groen en de locatie van de bomen is zwart omlijnd.

7.1.3 Voorkomen van soorten

Locatie bedrijventerrein

Op de luchtfoto (Figuur 6) is te zien dat er een aantal kleine reepjes grasland verdwijnen ten behoeve van de aanleg van de weg en de uitbreiding van het bedrijventerrein. Op 31 januari 2007 heeft een veldbezoek plaats gevonden en is met een medewerker van natuurmonumenten (Erik de Haan) gesproken om de natuurwaarden van deze locaties vast te stellen. In bijlage 3 zijn foto's van de locatie opgenomen. De graslanden worden intensief bemest. In dit deel komt bovendien nog weinig kwel naar boven. Er worden hier daarom geen beschermde plantensoorten verwacht. De aanwezige slootjes zijn voedselrijk en de oever is steil ook deze zijn botanisch gezien oninteressant (zie foto's bijlage 3). De sloten bieden gezien deze omstandigheden geen geschikt leefgebied voor de beschermde fauna (zoals de Rugstreeppad, Ringslang, Waterspitsmuis, Noordse woelmuis) die elders in Ankeveen wel voorkomen. Alleen de beschermde kleine modderkruiper is een beschermde soort die iets minder eisen stelt aan het habitat. De soort komt in de sloten in de directe omgeving voor (Persoonlijk commentaar Erik de Haan 2007 en OVB 1999). Het is echter niet waarschijnlijk dat de soort voorkomt in de sloten op het bedrijventerrein. De soort is gevoelig voor bemesting en de vis leeft in sloten met waterplanten.

Voor de aanleg van de weg moet ook een aantal bomen wijken. Deze bomen kunnen gebruikt worden door de vleermuissoorten die aanwezig rond Ankeveen. Baardvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis komen in hetzelfde kilometerhok voor en de Franjestaart en Watervleermuis in een aangrenzend kilometerhok (zie verspreidingskaartjes in bijlage 2). Er staan voornamelijk Elzen, Wilgen, Berk en Populieren (zie foto's bijlage 3). De bomen zijn redelijk oud waardoor het niet is uit te sluiten dat er verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. De bomen kunnen ook onderdeel maken van de vliegroute van vleermuizen.

Achterliggende weilanden

Planten

De achterliggende weilanden hebben botanisch gezien veel de potentie vanwege opkomend kwel. De kwel neemt in westelijke richting toe (van de Slenk af). De sloten worden in westelijke richting daarom steeds voedselarmer en waarschijnlijk soortenrijker. Aan de westkant zijn bovendien petgaten uitgegraven (zie foto's bijlage 3). Deze zijn uitgegraven met als doel trilvenen te creëren, ontstaan door geleidelijke verlanding van het water. Hier kunnen bijzondere planten zoals Groenknolorchis, Moeraskartelblad en Veenreukgras groeien welke ook elders in Ankeveen groeien. Het gebied is botanisch gezien volop in ontwikkeling, maar herbergt momenteel geen streng beschermde soorten.

Zoogdieren

De weilanden worden waarschijnlijk gebruikt als foerageergebied voor de vleermuizen aangetroffen in het kilometerhok van de Slenk.

Uit gegevens van VVZ blijkt dat de sloten niet worden gebruikt door de waterspitsmuis. De sloten in de graslanden bieden geen geschikt biotoop voor deze soort vanwege de steile oevers. Het gebied is echter niet geheel onderzocht en het is niet uit te sluiten dat de soort gebruik maakt van dit achterliggende terrein.

Er worden geen andere streng beschermde zoogdiersoorten op deze locatie verwacht.

Vissen, Amfibieën en Reptielen

De sloten in de achterliggende graslanden zijn geen ideaal biotoop voor streng beschermde reptielen, vissen en amfibieën. Uit de verspreidingsgegevens van RAVON blijkt dat de Rugstreeppad en de Ringslang hier niet voorkomen. Erik de Haan, medewerker van natuurmonumenten, meldde echter dat de Ringslang op veel verschillende plaatsen opduikt en mogelijk ook hier. In de sloten leeft de Kleine modderkruiper (Persoonlijk commentaar Erik de Haan 2007). Deze soort stelt geen zeer strenge eisen aan zijn biotoop.

Vogels

Het achterliggende gebied is een belangrijk overwinteringsgebied voor de Grauwe gans en de Kolgans. Het gebied rond de nieuw gecreëerde petgaten wordt ook door andere soorten, zoals Tafeleend en de Krakeend, als overwinteringsgebied gebruikt. Zomers broeden hier bovendien vele vogels. Het weiland direct achter de Slenk is geen zeer belangrijk broedgebied voor weidevogels. De Grutto, Tureluur, Kievit en Scholekster broeden er wel in zeer lage dichtheden, < 1 broedpaar per hectare (PNI 2005). Vroeger broedde er veel meer weidevogels. De afname is waarschijnlijk te wijten aan de toename van de Vos en roofvogels in het gebied (PNI 2005, persoonlijk commentaar Erik de Haan 2007).

Naast weide- en watervogels kunnen er rond het bedrijventerrein ook diverse andere vogels in de aanwezige stuiken en bomen broeden.

Ongewervelde

Er zijn beschermde ongewervelde waargenomen in en rond het bedrijventerrein de Slenk (Eis, vlinderstichting).

7.1.4 Effecten en mitigerende maatregelen

Planten

Er worden geen negatieve effecten op beschermde plantensoorten verwacht. Op de locatie waar de het bedrijventerrein wordt aangelegd groeien geen zeldzame of beschermde plantensoorten. De planten in achterliggende weilanden zullen bovendien geen hinder ondervinden van de ontwikkelingen op het bedrijventerrein.

Zoogdieren

Op de locatie van de weg en het bedrijventerrein staan een aantal oude bomen, welke misschien een functie voor vleermuizen hebben. Indien de bomen enkel als vliegroute of foerageergebied worden gebruikt, zal aanleg van de weg alleen een tijdelijk negatief effect met zich mee brengen. Er wordt een groensingel aangelegd waardoor de vliegroute of foerageergebied uitgebreid zal worden. Wanneer de bomen echter gebruikt worden als verblijfplaats zal dit een groter effect op de soorten hebben en zal een ontheffing aangevraagd moeten worden.

De achterliggende weilanden worden waarschijnlijk niet gebruikt door andere zoogdieren dan vleermuizen. Eventueel aanwezige zoogdieren zullen geen hinder

ondervinden van de ontwikkelingen op het bedrijventerrein omdat er een groenstrook wordt aangelegd. De tijdelijke effecten van de aanleg van de weg zullen minimaal zijn.

Vissen, reptielen en amfibieën

Het is zeer onwaarschijnlijk dat beschermde vissen, reptielen en amfibieën gebruik maken van de aanwezige sloten op het bedrijven terrein.

Omdat het achterliggende gebied hydrologisch afgesloten wordt door een vaart en bovendien door een groensingel wordt afgeschermd door een groensingel zullen mogelijk aanwezige vissen, reptielen en amfibieën geen hinder ondervinden van de voorgenomen ontwikkelingen. Tijdens de aanleg zal er geluidsverstorend effect op treden deze diergroepen zijn hier echter niet gevoelig voor.

Vogels

Het bedrijventerrein en de aanleg van een weg zal de grootste hinder veroorzaken bij vogels. Zoals de plannen er nu liggen zal het effect van de ontwikkelingen op de lange termijn gunstig zijn. Door de aanleg van een groenstrook wordt het bedrijventerrein definitief afgesloten van het achterliggende rustgebied. Dit heeft twee positieve invloeden. Enerzijds werkt de groenstrook als barrière voor bijvoorbeeld licht en geluid. Anderzijds is het een zeer duidelijke grens waardoor het bedrijventerrein niet steeds iets verder uit kan breiden.

Omdat vele verschillende vogelsoorten broeden in de directe omgeving van het bedrijventerrein moeten de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats vinden Het broedseizoen varieert per soort, maar loopt ongeveer van maart tot augustus. Er zijn geen vaste nesten gevonden in de directe omgeving van het bedrijventerrein. In de winter kan een verstorend effect optreden op de overwinterende ganzen. Deze kunnen echter wegvliegen en tijdelijk gebruik maken van andere weilanden in de omgeving.

Ongewervelde

Er zijn geen beschermde libellen, vlinders of andere insecten aanwezig op of rond het bedrijventerrein er worden daarom ook geen negatieve effecten verwacht.

7.1.5 Conclusie

De voorgestelde ontwikkelingen op het bedrijventerrein de Slenk hebben op de lange termijn een positief effect op de aanwezige natuurwaarde in de omgeving. De groenstrook en de vaart zorgen er voor dat het natuur- en stiltegebied afgeschermd wordt van het bedrijventerrein. Bovendien zorgt de aanleg van deze elementen er voor dat er een duidelijke grens komt waardoor het bedrijventerrein niet steeds iets verder uit kan breiden richting het natuurgebied. Er moet echter wel aan de volgende voorwaarde voldaan worden:

- De locatie van de weg, de vaart en de groenstrook zoals ingetekend in de luchtfoto (Figuur 6) moet niet wezenlijk worden gewijzigd. Indien dit wel wordt gedaan moeten de effecten op de aanwezige soorten opnieuw in kaart worden gebracht.
- De aanleg van vaart en weg moet buiten het broedseizoen plaatsvinden om verstoring van broedvogels te voorkomen.
- De bomen moeten door een expert worden gecontroleerd op verblijfplaatsen van vleermuizen.

7.2 Reconstructie N236

De provincie Noord-Holland is van plan de N236 te verbreden, hiermee zal de verkeersveiligheid toenemen. Gelijktijdig met de verbreding wordt een natuurverbinding tussen het Naardermeer en de Ankeveense Plassen gerealiseerd. De effecten van deze ontwikkeling zijn beschreven in een Flora- en Faunatoets van Grontmij, gedaan in opdracht van de provincie Noord-Holland (Korstanje, 2005). De algemene conclusie van het onderzoek van Grontmij luidde als volgt:

“De locatie voor de verbreding voor de N236 herbergt slechts beperkte natuurwaarden. Door aanleg van de natuurverbinding worden de migratiemogelijkheden voor veel diersoorten tussen natuurgebieden aan weerszijden van de weg sterk verbeterd. Natuurbeleid en –wetgeving en geconstateerde natuurwaarden zullen geen belemmering vormen voor de reconstructie van de N236 en de aanleg van de natuurverbinding Naardermeer – Ankeveense Plassen, mits tijdig ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de Flora- en Faunawet. Bij realisatie van de oostelijke faunapassage dient tijdig onderzoek te worden gedaan naar vleermuizen in te kappen bosschages. Mochten er vleermuisverblijven aanwezig zijn dan dient voordat met de kap wordt begonnen eveneens een ontheffing Flora- en Faunawet te zijn verkregen.”

De bestemmingswijzingen nodig om de reconstructie van de N236 in te passen sluiten goed aan bij de natuurwaarden in het gebied. Aanpassing van het bestemmingsplan is dus vanuit ecologisch oogpunt gewenst.

7.3 Bedrijventerrein De Boomgaard

Op dit terrein is begonnen met de aanleg van een recyclingbedrijf. Omdat het terrein al is afgegraven kunnen de negatieve effecten op beschermde soorten die misschien aanwezig waren niet meer beschreven worden. De Rugstreeppad, een streng beschermde soort die regelmatig op pas opgespoten terreinen opduikt, kan verwacht op het terrein van De Boomgaard. Er is veel kaal zand aanwezig, als hier regenplassen in ontstaan kan de soort deze gebruiken als voortplantingsplaats. Bovendien is bekend dat de soort aanwezig is in het betreffende kilometerhok (zie bijlage 2) zodat de locatie gemakkelijk bereikt kan worden (zie foto's bijlage 3).

Het bedrijventerrein heeft ook een verstorend effect op de beschermde soorten in de omgeving. Op basis van de verspreidingsgegevens van natuurloket komen de volgende overig en streng beschermde soorten in hetzelfde kilometerhok voor; Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Watervleermuis, Watervleermuis, Waterspitsmuis, Eekhoorn, Heikikker, Ringslang, Rugstreeppad en diverse vogelsoorten. Omdat de procedures rond de aanleg van dit terrein onduidelijk zijn en de precieze invulling van het terrein niet duidelijk is, wordt hier in deze Ecoscan niet verder op ingegaan.

7.4 Verbindingsweg

Natuurmonumenten gaf aan dat er bij de Gemeente plannen zijn om ook een (binnendoor) weg aan te leggen tussen de Slenk en het noordelijker gelegen bedrijventerrein. Deze weg staat niet op de concept-bestemmingsplankaart en zal waarschijnlijk veel invloed op aanwezige natuurwaarden in het gebied hebben. Ook is er

veel onduidelijkheid over de locatie van de geplande weg. In bijlage 3 is een foto opgenomen van de locatie die in aanmerking komt voor deze weg.

8 EFFECTEN OP BESCHERMDE GEBIEDEN

Het bestemmingsplan heeft een conserverend karakter, veranderingen worden slechts beperkt toegestaan. Het bestemmingsplan laat ruimte voor enkele kleine ontwikkelingen, deze zijn in het voorgaande hoofdstuk beschreven. De effecten van deze ontwikkelingen op de beschermde gebieden worden in de volgende paragrafen kort toegelicht.

In de locaties die niet worden besproken in de volgende paragrafen vinden geen grote verandering plaats. In deze delen worden daarom geen negatieve effecten verwacht.

8.1 Uitbreiding bedrijventerrein De Slenk

De ontwikkeling rond de Slenk, zoals beschreven in paragraaf 7.1, heeft geen invloed op de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden rond Ankeveen. De gebieden liggen op te grote afstand van dit terrein om beïnvloed te worden door deze kleinschalige ontwikkeling.

8.2 Reconstructie N236

In de natuurtoets van Grontmij (Korstanje, 2005) staan ook de effecten op de beschermde gebieden beschreven. De conclusie luidde:

“Concluderend is de inschatting dat de verbreding van de N236 en de aanleg van de natuurverbinding tussen het Naardermeer en de Ankeveense Plassen geen significante negatieve effecten heeft op de naastgelegen Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. In de eindsituatie zijn de migratiemogelijkheden voor veel diersoorten tussen het Naardermeer en het overige Vechtplassengebied sterk verbeterd, wat van groot belang is voor de natuurwaarden van deze gebieden. Voorwaarde is dat er bij de aanlegwerkzaamheden voldoende rekening wordt gehouden met het broedseizoen van vogels en het voortplantingsseizoen van amfibieën.”

De bestemmingswijzingen nodig om de reconstructie van de N236 in te passen kunnen daarom ook met het oog op de beschermde gebieden doorgevoerd worden.

8.3 Bedrijventerrein De Boomgaard

Zoals in het vorige hoofdstuk is beschreven is er op dit terrein al begonnen met de aanleg van een recyclingbedrijf. Het terrein grenst echter aan het Vogelrichtlijngebied. “Oostelijke Vechtplassen”.

Van de vier kwalificerende soorten broedt alleen de IJsvogel in het gebied grenzend aan het bedrijventerrein. In het betreffende kilometerhok broedt ook de Bruine Kiekendief, ook voor deze soort is het vogelrichtlijngebied van belang. De directe omgeving is bovendien belang als overwinteringsplaats voor de Grauwe gans, Kolgans, Krakeend, Nonnetje, Roerdomp en de Tafeleend (Sovon, 2005. Zie verspreidingskaarten in bijlage 2).

Omdat de procedures rond de aanleg van dit recyclingbedrijf onduidelijk zijn en de precieze invulling van het terrein ook onduidelijk is, worden effecten op deze soorten verder niet beschreven.

Het Habitatrichtlijngebied ligt op ruime afstand van het bedrijventerrein. De effecten van de ontwikkeling van een recyclingterrein zullen waarschijnlijk beperkt blijven tot de directe omgeving. Er worden daarom geen negatieve effecten op kwalificerende habitattypen of kwalificerende soorten van het Habitatrichtlijngebied verwacht.

8.4 Verbindingsweg

Natuurmonumenten gaf aan dat er bij de Gemeente Wijdmeren plannen zijn om ook een (binnendoor) weg aan te leggen tussen de Slenk en het noordelijker gelegen bedrijventerrein. Deze weg heeft waarschijnlijk negatief effect op kwalificerende of relevante soorten van het aangrenzende Vogelrichtlijngebied.

Het Habitatrichtlijngebied ligt op voldoende afstand van de weg. De kwalificerende habitattypen en de kwalificerende soorten waarvoor dit gebied is aangewezen, zullen daarom geen negatieve effecten ondervinden.

9 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

9.1 Conclusies

Het plangebied de Ankeveense plassen en de Slenk wordt gebruikt door verschillende beschermde dier- en plantensoorten. Het Vogel- en Habitatrichtlijngebied "Oostelijke Vechtplassen" omvat bovendien een groot deel van het plangebied.

Gezien het grotendeels conserverende karakter van het bestemmingsplan wordt echter niet verwacht dat de in het bestemmingsplan voorziene ontwikkelingen belangrijke, negatieve gevolgen zullen hebben voor de aanwezige beschermde planten- en diersoorten of voor de kwalificerende soorten en habitattypen waarvoor de beschermde gebieden aangewezen zijn.

Voor zover voor het uitvoeren van activiteiten een ontheffing op grond van de Flora en Faunawet moet worden aangevraagd, wordt op basis van dit onderzoek aangenomen dat deze ontheffing verleend kan worden. De natuurbeschermingswet- en regelgeving staat de uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg. Afhankelijk van de aard van de uiteindelijke ingrepen zijn eventueel mitigerende of compenserende maatregelen noodzakelijk. Tevens kan het zijn dat de wetgever eist dat bepaalde onderdelen van de locatie van ingreep niet worden verwijderd, zoals bomen of wateren. Ook dient altijd voldaan te worden aan de zorgplicht.

In dit onderzoek is speciale aandacht besteed aan de ontwikkelingen rond de Slenk. De effecten van de aanleg van een weg en een kleine uitbreiding van het bedrijventerrein zal gecompenseerd worden met de aanleg van een groenstrook en een vaart. Hierdoor zal de ontwikkeling op de lange termijn een positief effect op de aanwezige natuurwaarden hebben, mits de voorwaarden, beschreven in paragraaf 7.1.5, in acht worden genomen.

9.2 Aanbevelingen

Er bestaan nog wat onduidelijkheden omtrent een paar locaties in het plangebied. Aanbevolen wordt om de volgende onderdelen verder uit te werken.

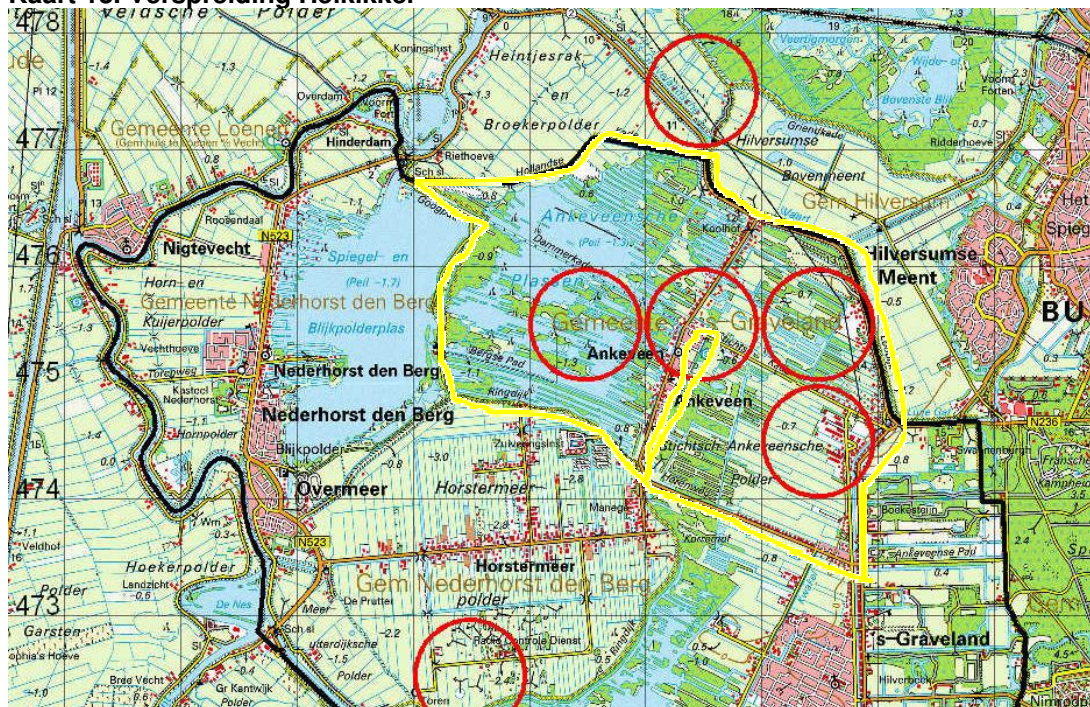
- De ontwikkelingen op het bedrijventerrein de Boomgaard zijn niet getoetst, terwijl deze invloed kunnen hebben op het aangrenzende Vogelrichtlijngebied
- De effecten van de aanleg van een eventuele verbindingsweg tussen bedrijventerrein de Slenk en het noordelijk gelegen bedrijventerrein zijn tijdens de beoordeling niet meegenomen. Deze weg wordt vooralsnog niet meegenomen in het bestemmingsplan. Als deze weg toch wordt aangelegd moet rekening worden gehouden met de invloed op de natuurwaarden in het gebied.

10 BRONNEN

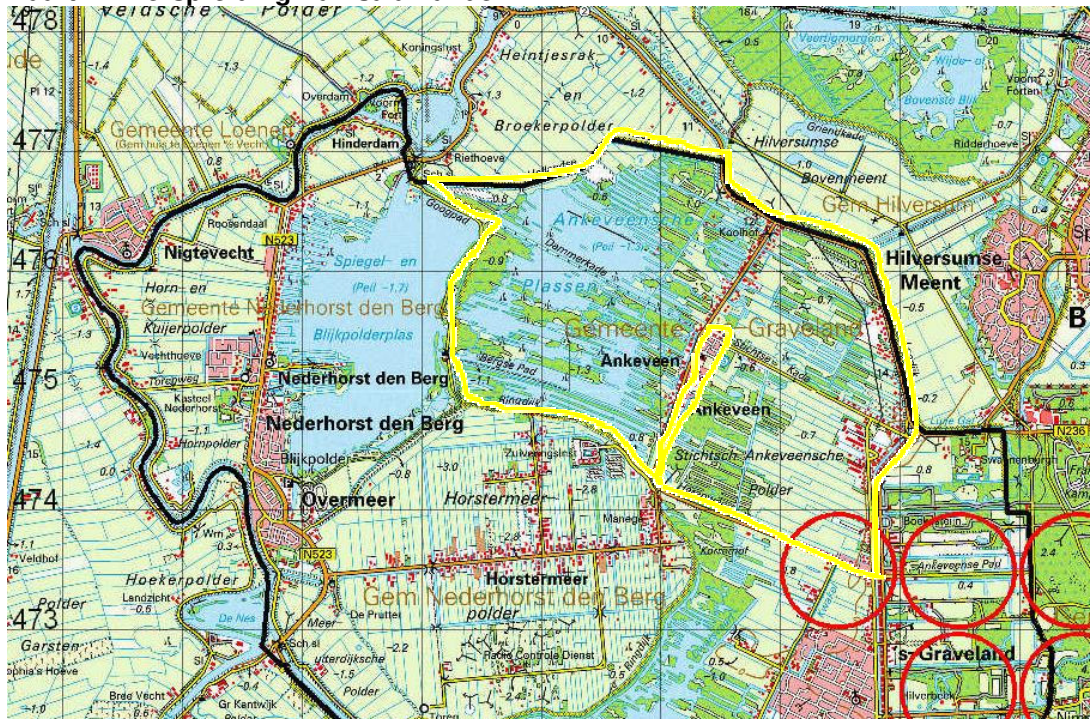
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk en J.B.M. Thissen (1992): Atlas van de Nederlandse zoogdieren. 3e herziene druk. Utrecht.
- Groenendijk, M., 2005. Dagvlinders in de gemeente Wijdmeren. Rapport VS2005.003, De Vlinderstichting, Wageningen.
- Kapteyn, K. (1995). Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding.
- Kleunen, A. van & O. Klaassen, 2005. Gemeente Wijdmeren. Levering vogelgegevens. SOVON rapport AB011. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Konings, G.J.A.M. (2005) Uitbreiding industrieterrein "De Slenk" Akoestische onderbouwing bestemmingsplan. Royal Haskoning
- Korstanje P.A. (2005) Natuurtoets 'Verbreiding N236'. Grontmij Nederland bv. Vestiging Noord-Holland
- Melman, P., Baas, T., Scharringa, K., Thomassen, E., van 't Veer, R. (2005) Atlas van de natuur in de Vechtstreek. Landschap Noord-Holland Castricum. Rapportnummer 05008.
- Linden, P. J. H. van der, 2005. Abonnement Wijdmeren. Toelichting zoogdieren. Natuurloket nummer AB 011. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem.
- L.N.V. Natura 2000 doelendocument. Duidelijkheid bieden, richting geven en ruimte laten
http://www2.minlnv.nl/thema/groen/natuur/natura2000_2006/natura_2000_doelendocument.pdf
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie (2002). De Nederlandse libellen (odonata).
- Nie, H.W. van (1996). Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen. Doetichem.
- OVB Sportvisserij Nederland (2007) Telefonisch contact.
- Prudon, B., 2004. AB 011 gemeente Wijdmeren. Levering Reptielen-, Amfibieën- en Vissengegevens. Stichting RAVON, Nijmegen.
- Schoorl, J. (1987). Amfibieën en reptielen in Noord-Holland. Verslag eerste rond van de provinciale milieu-inventarisatie. Haarlem.
- Smit, J.T., 2005. Gemeente Wijdmeren. Levering gegevens ongewervelden. EIS nummer 2005-003. Stichting EIS – Nederland, Leiden.
- SOVON (2001). Atlas van de Nederlandse broedvogels. Verspreiding, aantallen, verandering.
- Websites:
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000
- www2.minlnv.nl

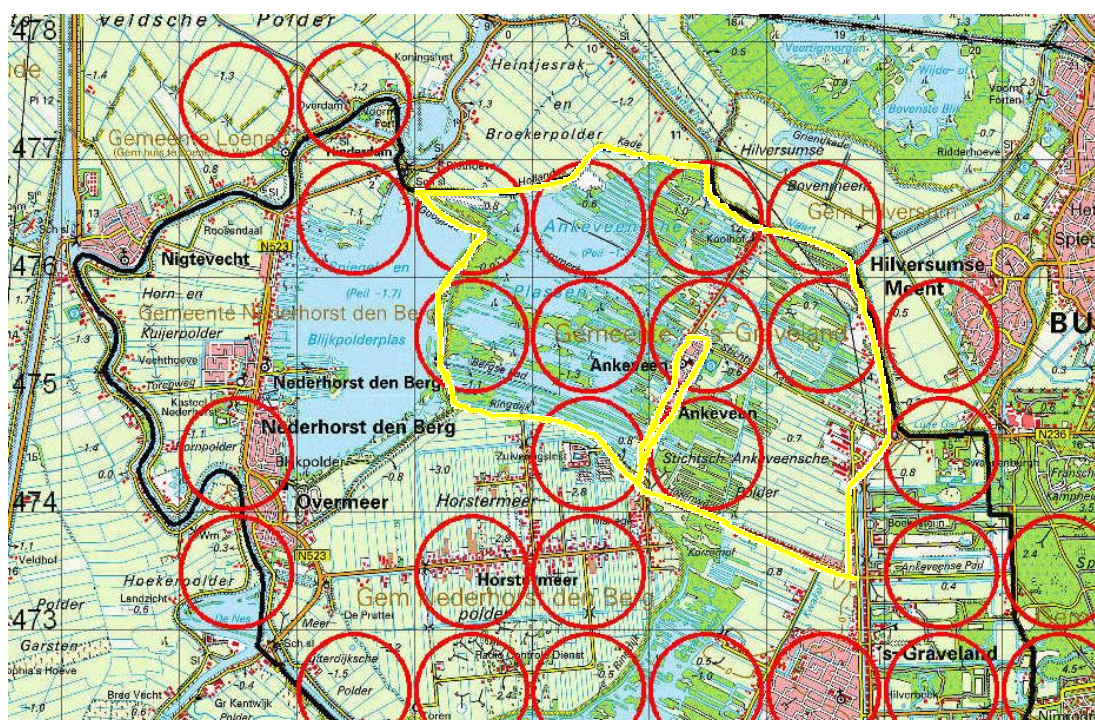
AMFIBIEËN EN REPTIELEN

Kaart 13. Verspreiding Heikikker

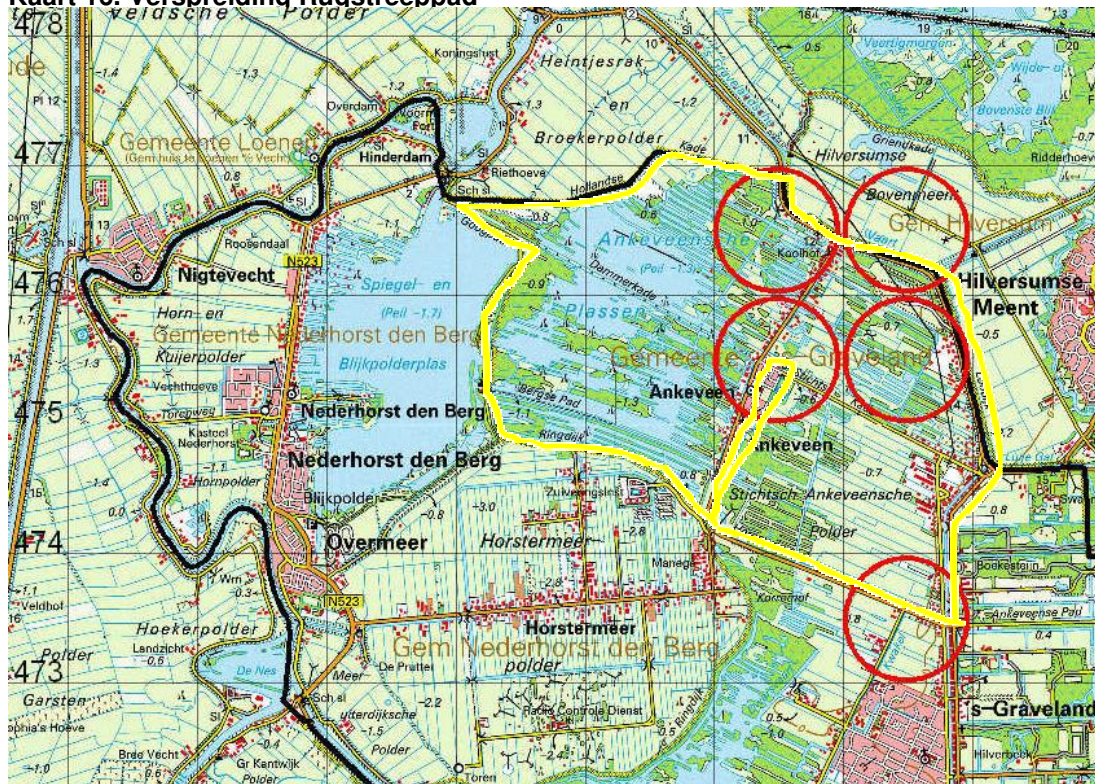
Kaart 14. Verspreiding Kamsalamander

Kaart 15. Verspreiding Ringslang

Kaart 16. Verspreiding Rugstreeppad

Bijlage 1

Kernopgave Natura 2000 van de Oostelijke Vechtplassen

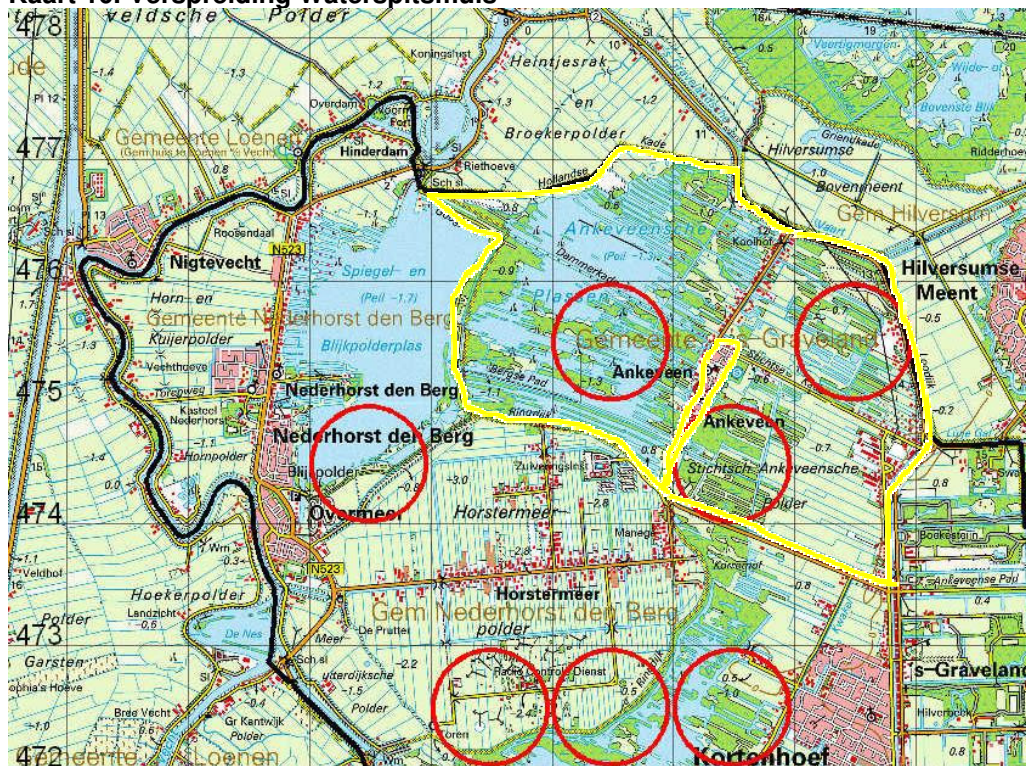
Tabel. Kernopgave Natura 2000. (Bron: Natura 2000 doelendocument)

Typering	Kernopgave	Waarom
Hoofdtype: Laagveen - Plassen		
4.08 Evenwichtig systeem	Nastreven van een meer evenwichtig systeem (waterkwaliteit, waterkwantiteit en hydromorfologie): waterplantengemeenschap (voor kranswierwateren H31 40 en meren met krabbenscheer en fonteinkruiden H31 50), zwarte stern A197, platte schijfhoren H101X en vissen zoals o.a. bittervoorn H113 4, grote modderkruiper H11 45, kleine modderkruiper H11 49 en insecten, zoals gevlekte witsnuitlibel H1042 en gestreepte waterroofkever H1082.	Beide habitattypen zijn van internationaal belang in Atlantische deel door groot aandeel en centrale ligging. Nationaal belang voor een aantal bedreigde planten- en diersoorten, zoals de zwarte stern. Gestreepte waterroofkever is alleen in laagveenplassen aangetroffen.
Hoofdtype: Laagveen - Moerassen		
4.09 Compleetheid in ruimte en tijd	Alle successiestadia laagveenverlandings in ruimte en tijd vertegenwoordigd: overgangs- en trilvenen (trilvenen en veenmosrietlanden) H7140_A en H7140_B met onder meer grote vuurvlieders H1060, groenknolorchis H1903 en vochtige heiden (laagveengebied) H4010_B, blauwgraslanden H6410, galigaanmoerassen *H7210 en hoogveenbossen H91D0, in samenhang met gemeenschappen van open water.	Hoogveenbossen en galigaanmoerassen zijn prioritair. Laagveengebied is van internationaal en nationaal belang voor de Nederlandse ondersoort van de grote vuurvlieders. Aquatische habitattypen, overgangs- en trilvenen en blauwgraslanden zijn van internationaal belang in Atlantische deel door groot aandeel en centrale ligging. Nationaal belang voor veel bedreigde plant- en diersoorten.
4.12 Overjarig riet	Herstel van grote oppervlakten/brede zones overjarig riet, inclusief waterriet, door herstel van natuurlijke peildynamiek en tegengaan verdroging voor rietmoerasvogels, zoals roerdomp A021, purperreiger A029, snor A292, grote karekiet A298 en voor de noordse woelmuis *H13 40.	Noordse woelmuis prioritair. Internationaal van belang voor Nederlandse ondersoort van noordse woelmuis en voor roerdomp door groot aandeel en centrale ligging in Atlantische regio. Nederland herbergt meer dan 1 % van de internationale populatie van de purperreiger. Van nationaal belang voor een aantal bedreigde moerasvogels en insecten.
Hoofdtype: Laagveen - Graslanden		

4.15 Vochtige graslanden	Herstel inundatie, behoud en nieuwvorming blauwgraslanden H6410, glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart) H6510_B, met name kievitsbloemhooilanden, mede als leefgebied van de kemphaan A151 en watersnip A153.	Blauwgraslanden en kievitsbloemhooilanden van internationaal belang in Atlantische regio door centrale ligging en grote aandeel. Nationaal belang voor weidevogels (kemphaan, watersnip) en bedreigde planten.
--------------------------	---	--

OVERIGE ZOOGDIEREN

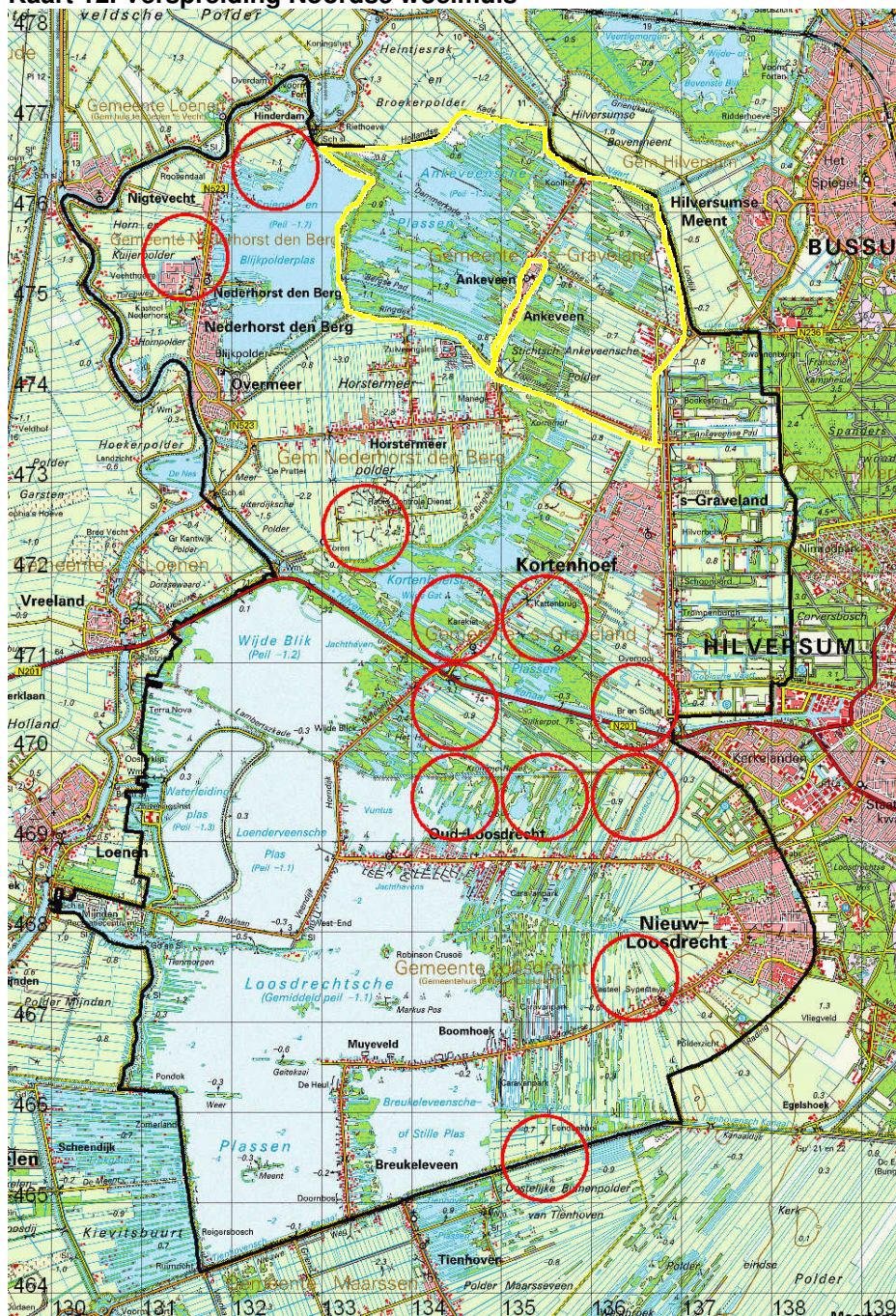
Kaart 10. Verspreiding Waterspitsmuis

Kaart 11. Verspreiding Eekhoorn

Kaart 12. Verspreiding Noordse woelmuis

Bijlage 2

Verspreidingskaarten

VLEERMUIZEN

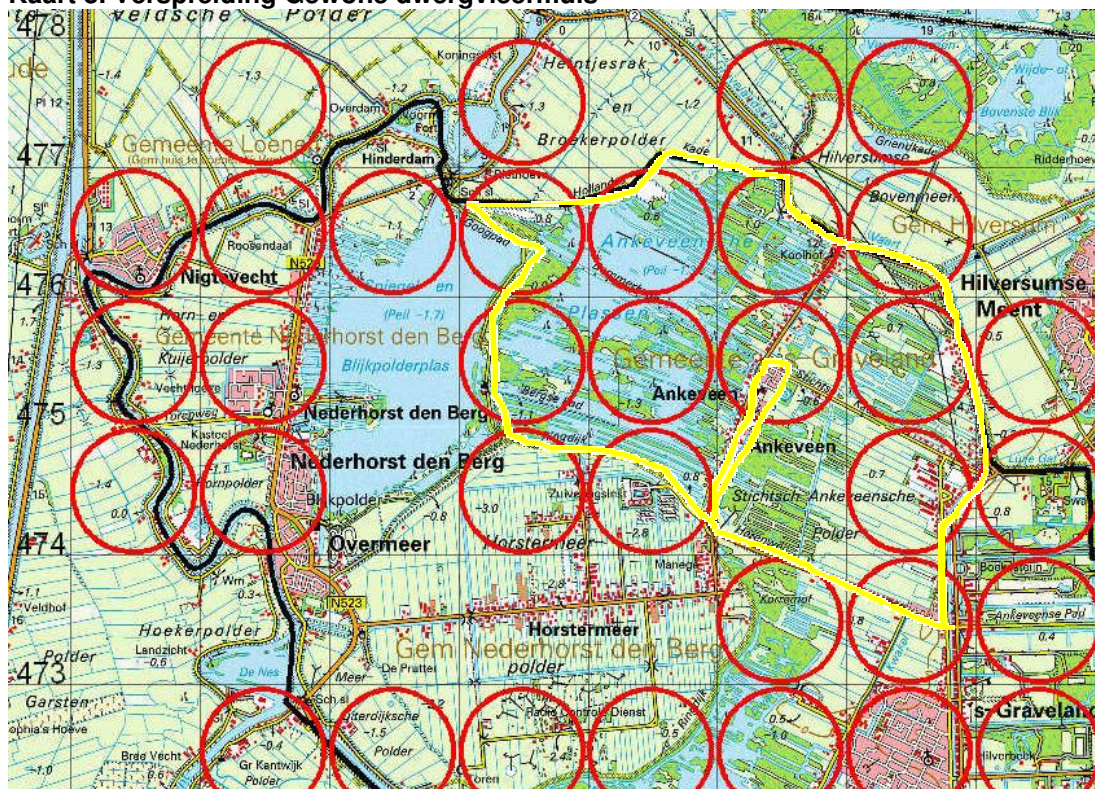
Kaart 1 Verspreiding Baardvleermuis

Kaart 2. Verspreiding Franjestaart

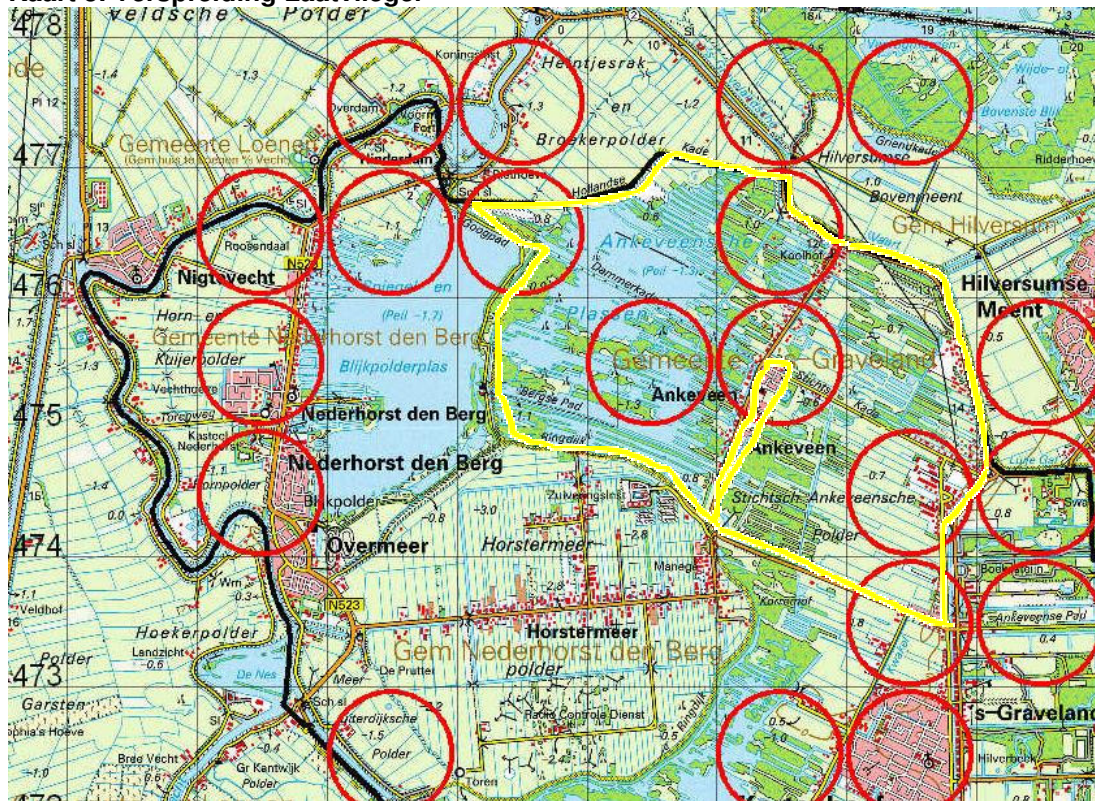
Kaart 3. Verspreiding Gewone dwergvleermuis

Kaart 4. Verspreiding Gewone Grootoorvleermuis

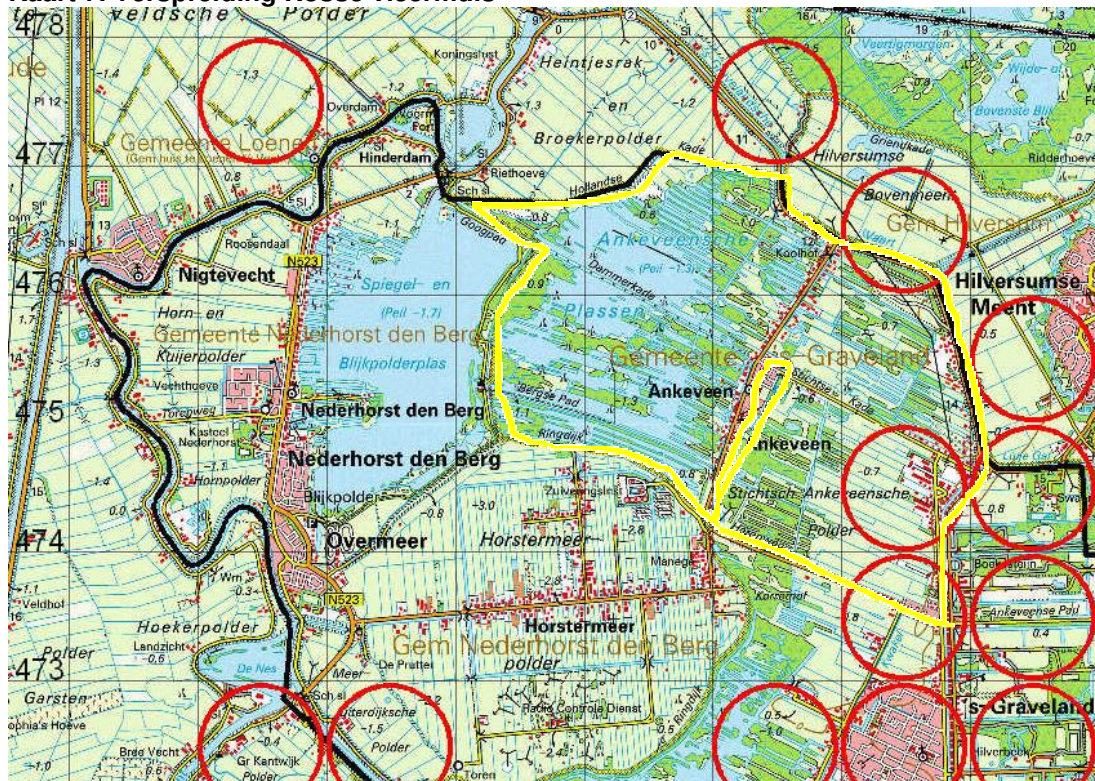
Kaart 5. Verspreiding Laatvlieger

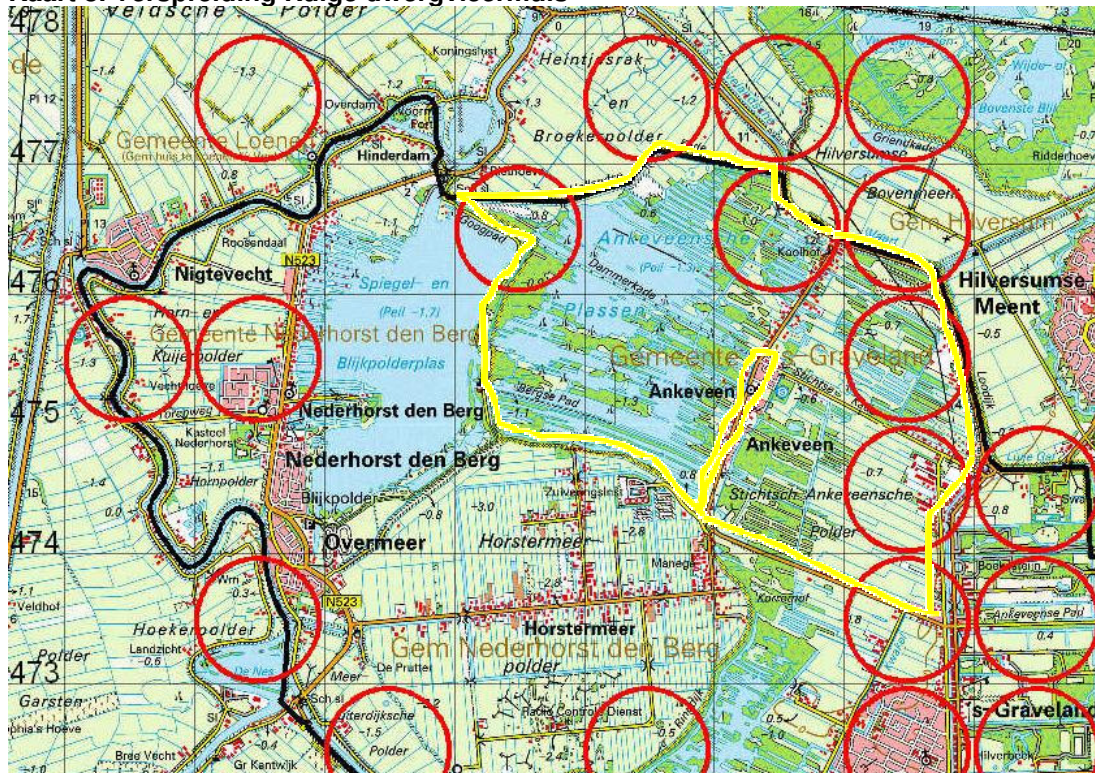
Kaart 6. Verspreiding Meervleermuis

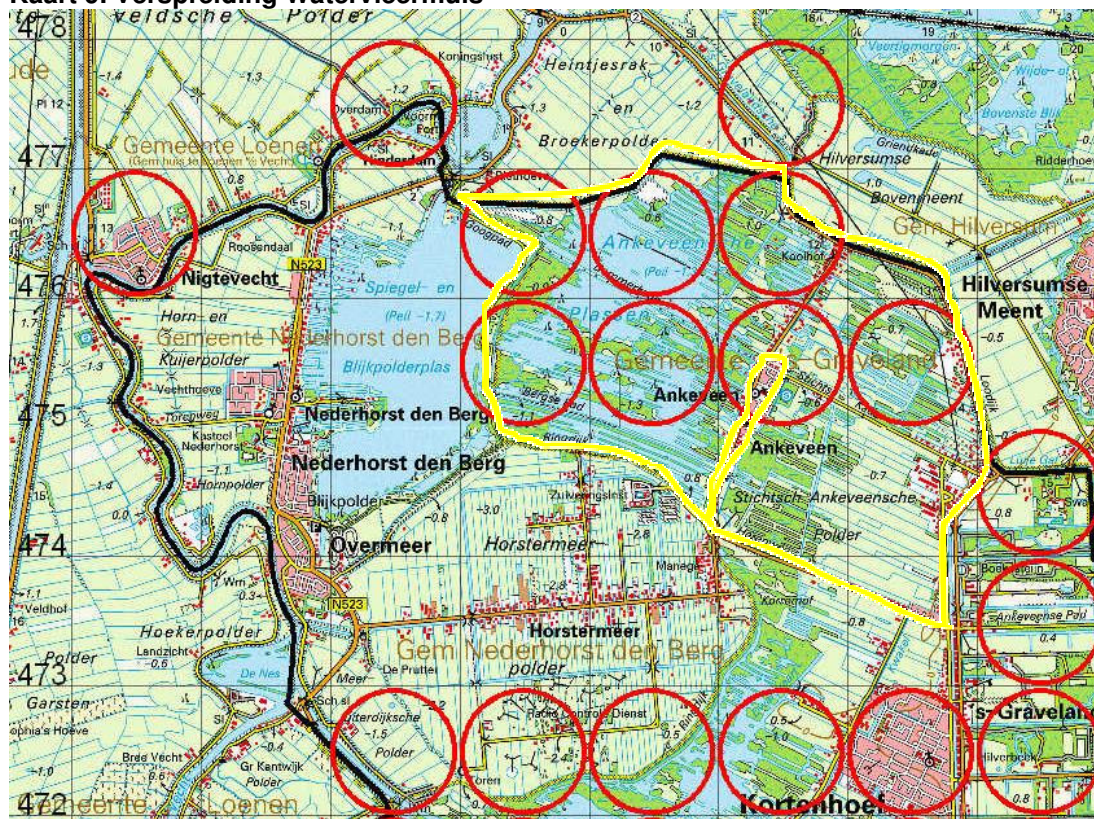
Kaart 7. Verspreiding Rosse vleermuis

Kaart 8. Verspreiding Ruige dwergvleermuis

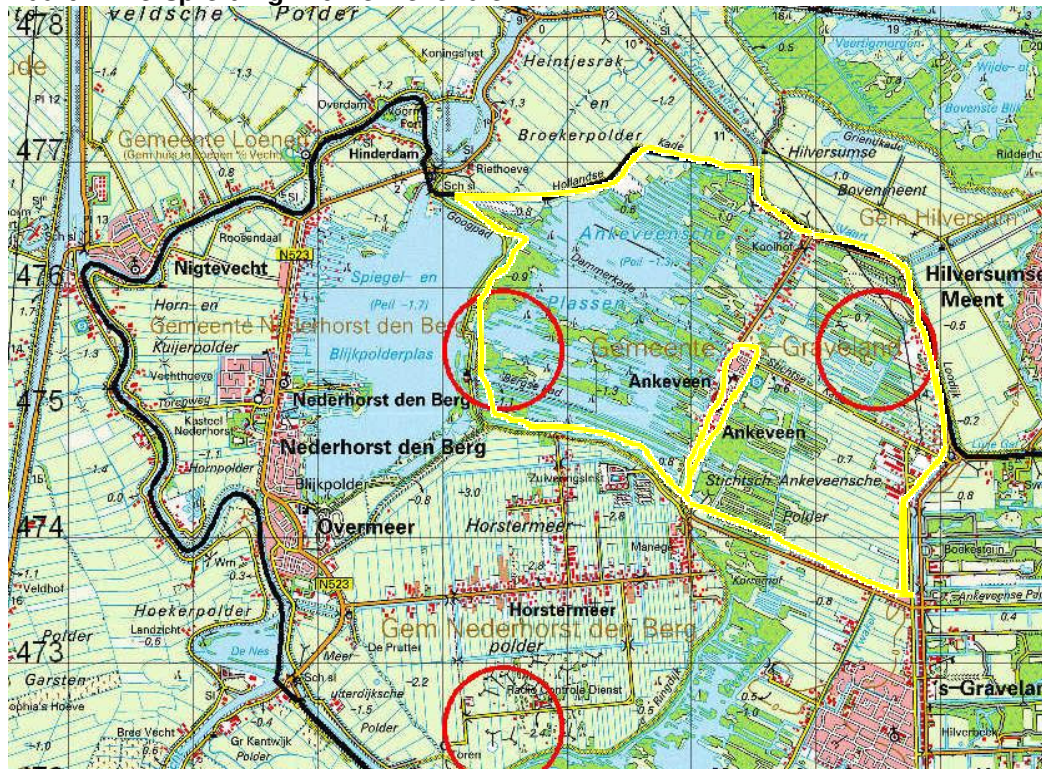

Kaart 9. Verspreiding Watervleermuis

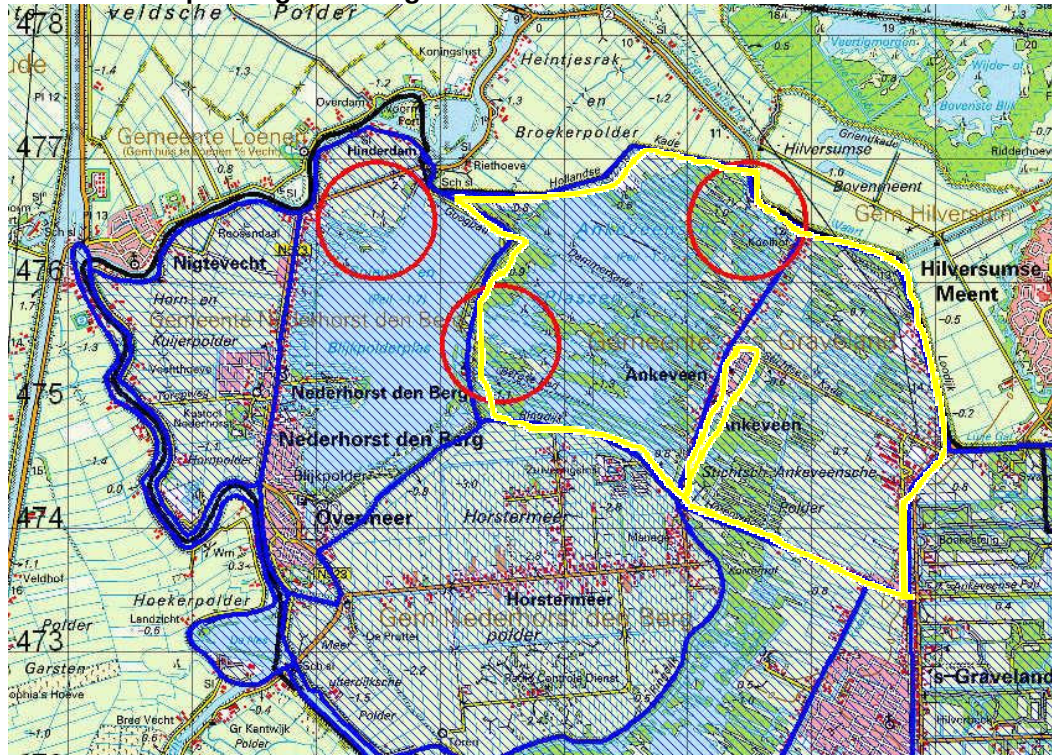

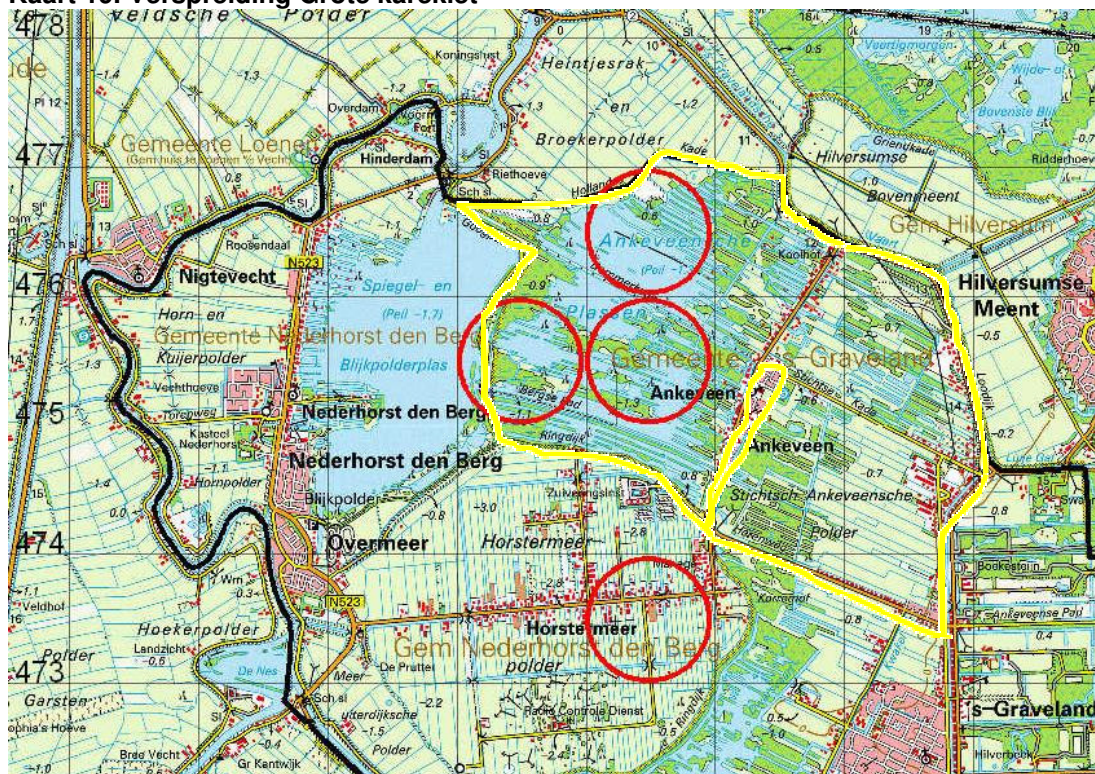
KWALIFICERENDE EN RELEVANTE SOORTEN VAN HET VOGELRICHTLIJNGEBIED

Kaart 17 Verspreiding Bruine kiekendief

Kaart 18. Verspreiding Grauwe gans

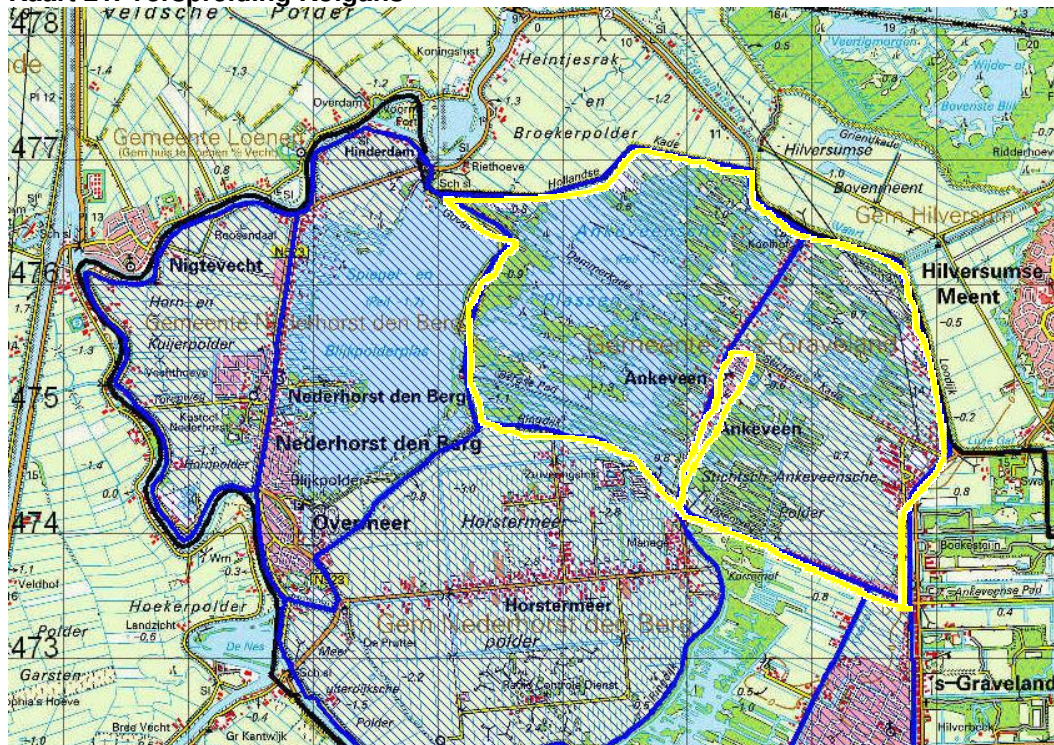

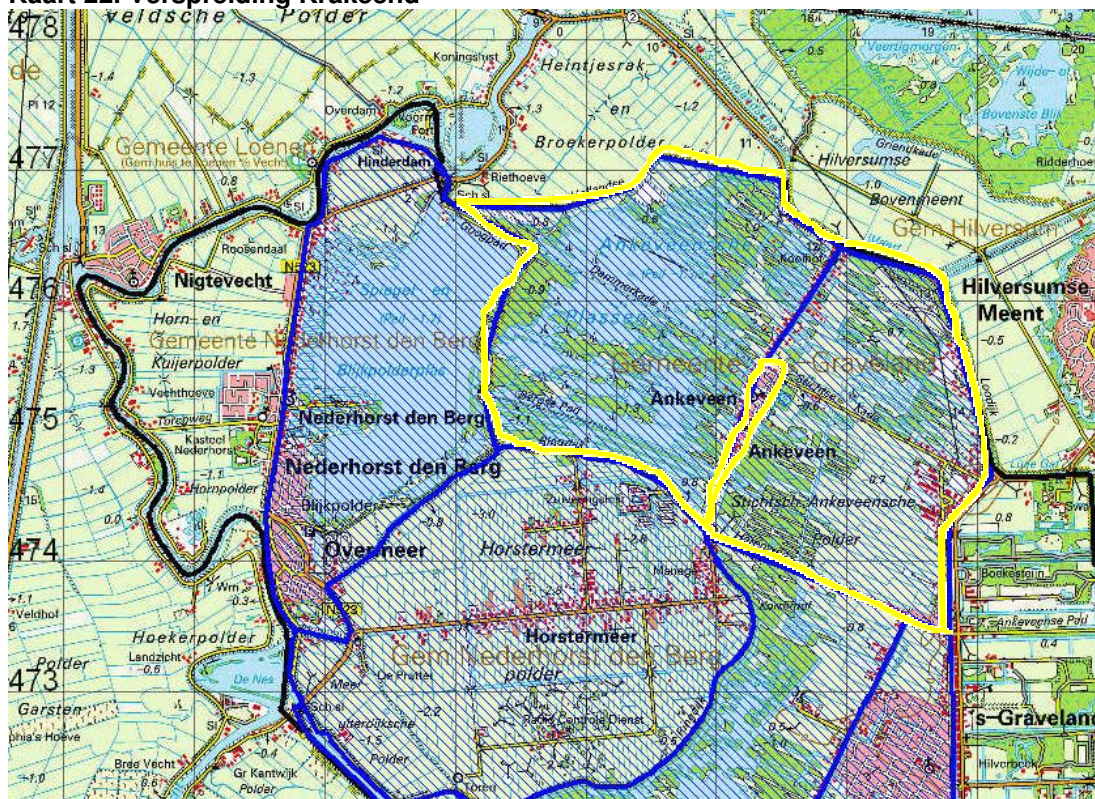
Kaart 20. Verspreiding IJsvogel

Kaart 21. Verspreiding Kolgans

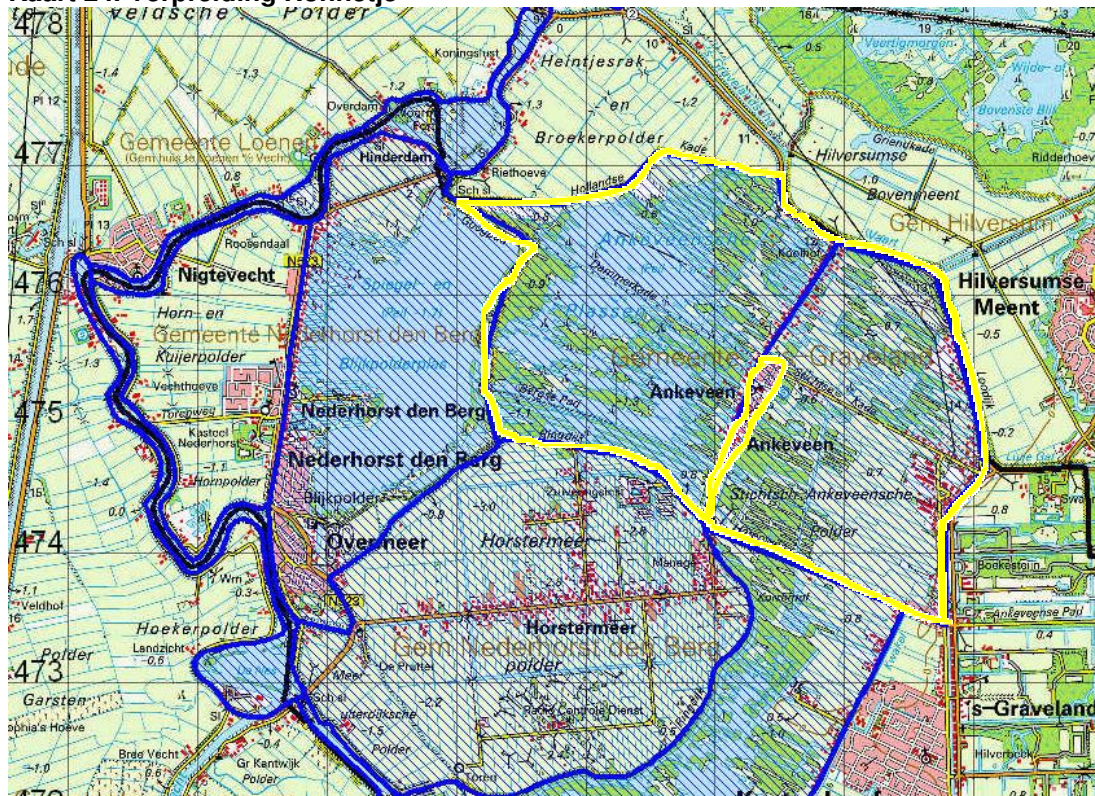
Kaart 22. Verspreiding Kraakeend

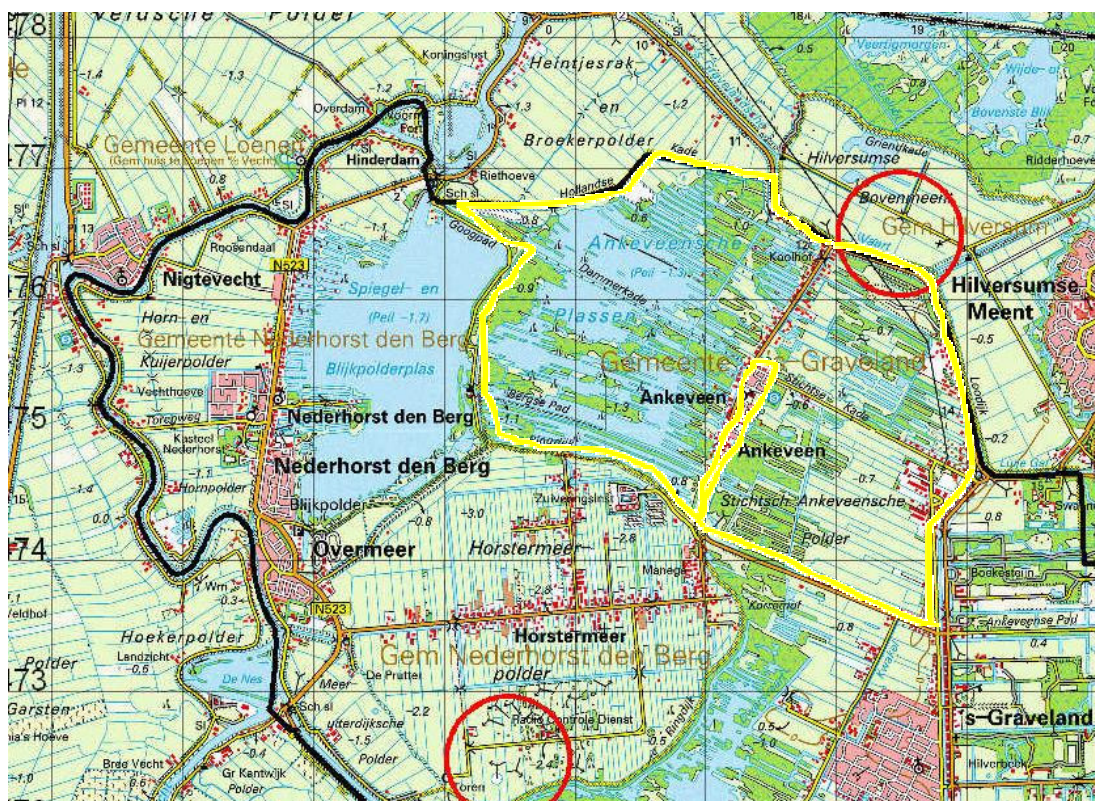
Kaart 23. Verspreiding Kwartelkoning

Kaart 24. Verpreiding Nonnetje

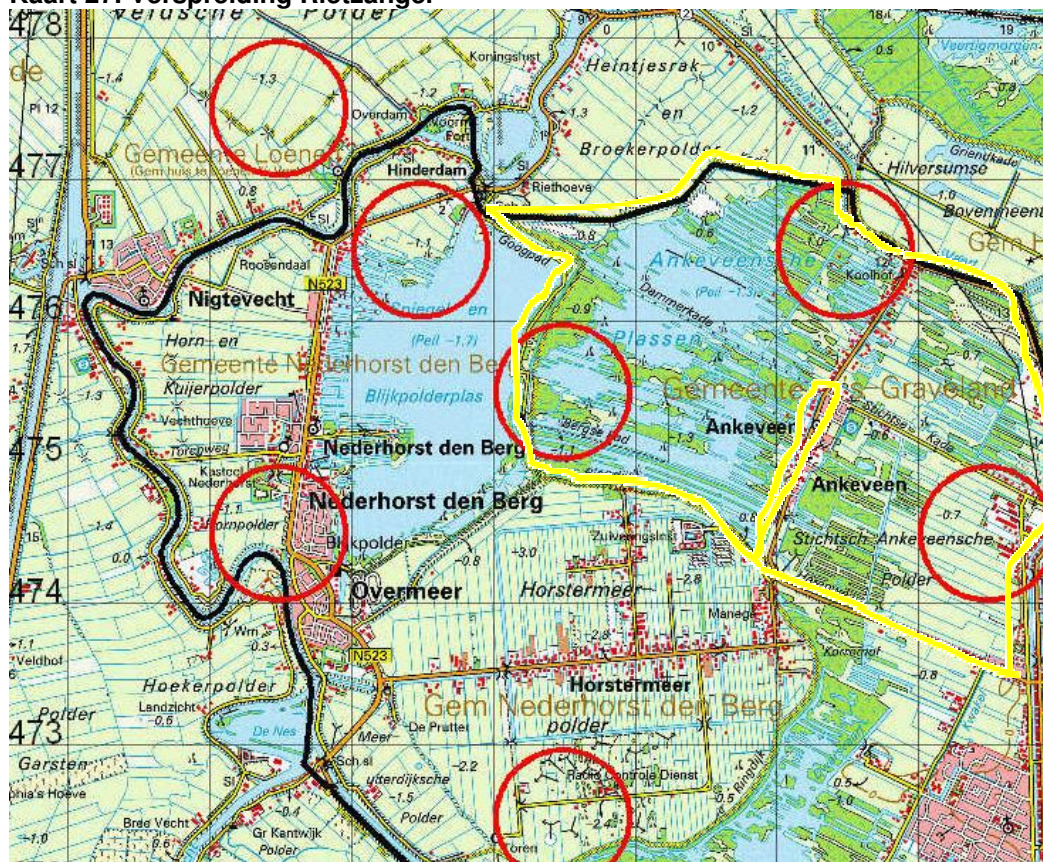
Kaart 25. Verspreiding Porseleinhoen

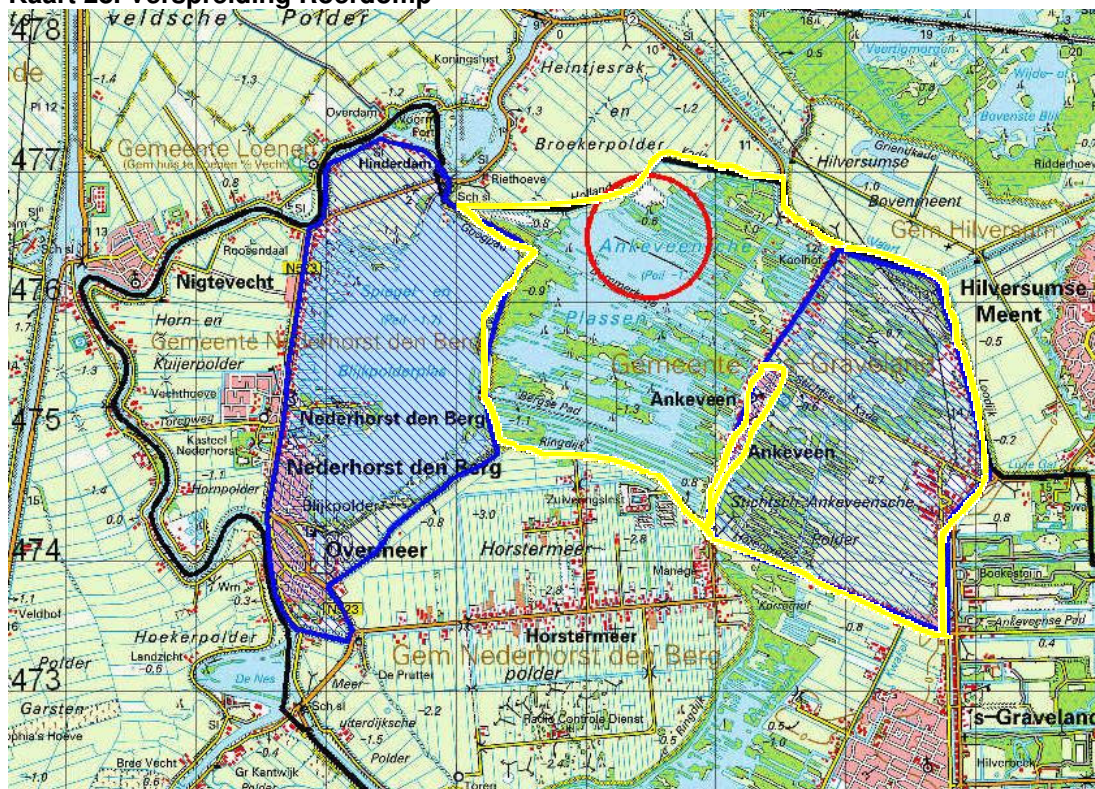
Kaart 26. Verspreiding Purperreiger

Kaart 27. Verspreiding Rietzanger

Kaart 28. Verspreiding Roerdomp

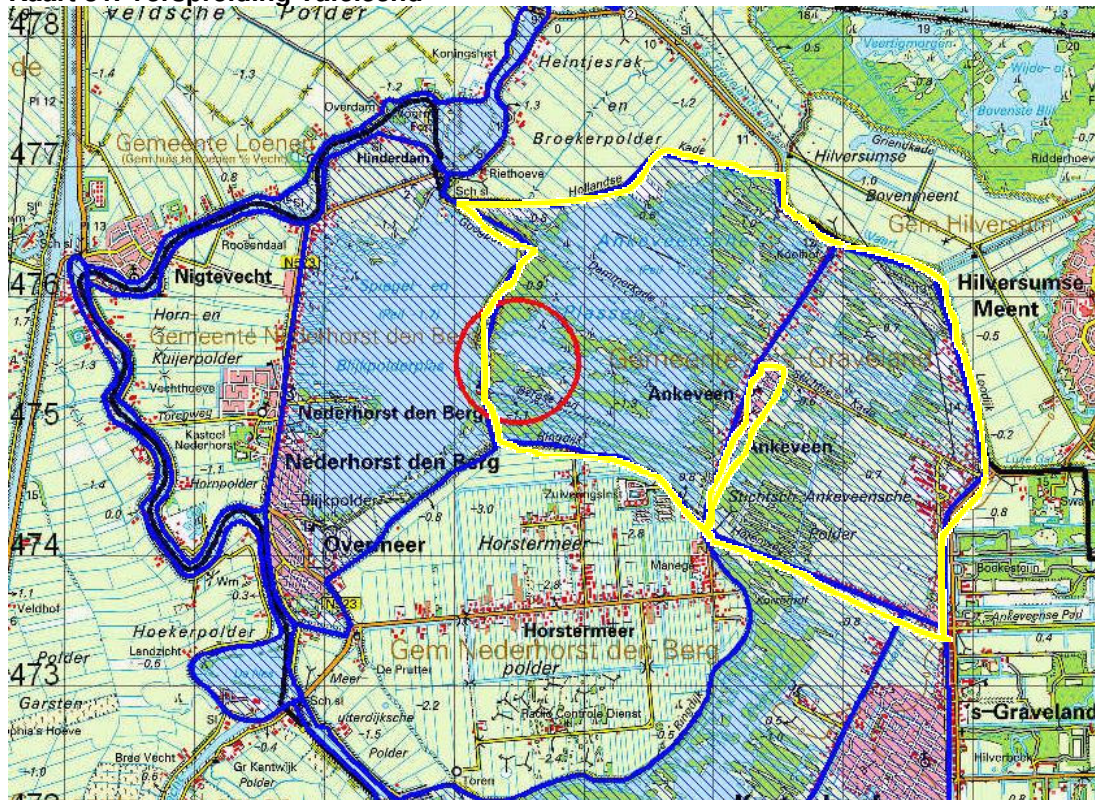
Kaart 29. Verspreiding Smient

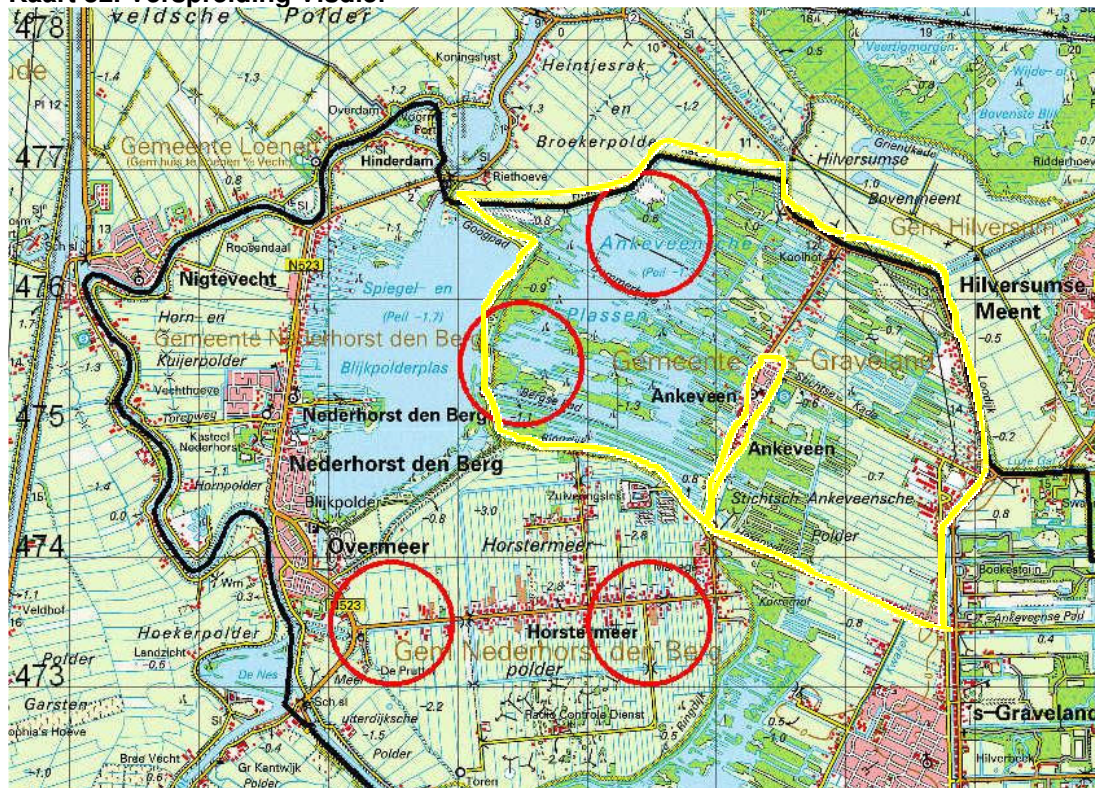
Kaart 30. Verspreiding Snor

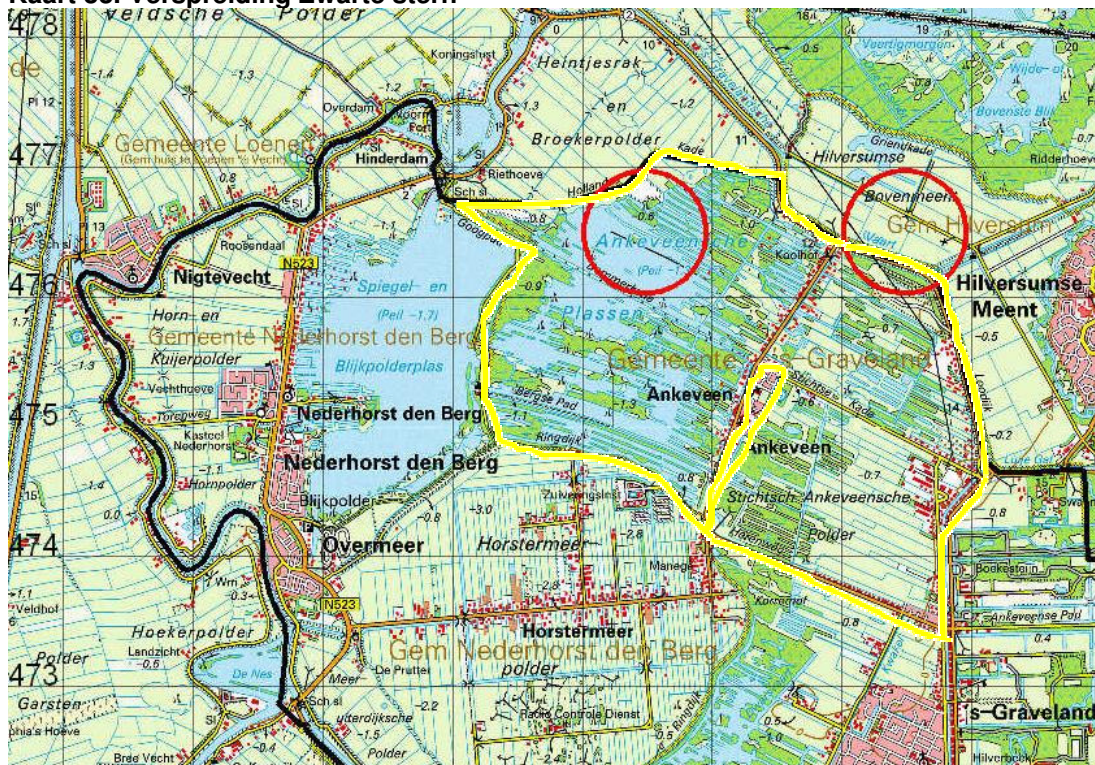
Kaart 31. Verspreiding Tafelend

Kaart 32. Verspreiding Visdief

Kaart 33. Verspreiding Zwarte stern

Bijlage 3

Foto's plangebied

Foto 1. Locatie uitbreiding de Slenk

Foto2. Slootkant in uitbreiding van de Slenk

Foto 3. Locatie uitbreiding de Slenk

Foto 4. Uitbreiding de Slenk (de bomen op de achtergrond moeten deels wijken voor de aanleg van de weg)

	
Foto 5. Grens de Slenk, en uitzicht op achterliggend land. De boom blijft behouden in de groensingel	Foto 6. Grens de Slenk, bomen die waarschijnlijk zullen verdwijnen door de aanleg van de weg
	
Foto 7. Uitzicht op de Slenk vanaf petgat	Foto 8. Uitzicht achter de Slenk, opvliegende ganzen

Foto 9. Gecreëerde petgaten achter de Slenk

Foto 10. Woonhuis aan de Stichtse kade met bestemming
bedrijventerrein

Foto 11. Plaats eventuele verbindingsweg de Slenk en andere bedrijventerrein

Foto 12. Bedrijventerrein locatie “de Boomgaard”, met uitzicht op achterliggend moerasbos en vogelrichtlijngebied

Foto 13. Locatie wegverlegging ten behoeve van verbinding met het Naardermeer

Foto 14. Locatie wegverlegging ten behoeve van verbinding met het Naardermeer